

308472

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

జేన్నవట్టణము 1915 సం॥ మే నెల 13 వ తేది గురువారము

No. 37

నంపుటము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర అధిక వైశాఖ మాస బహుళ అమావాస్య 3౦.

సంచిక 32

గమనింపుడు

నాణ్యమైన మద్రాస్ ట్రిలువర్క్ 1-కి రు 1-0-0
చలువచేసిన దిట్టమైన వలబనియను 1-కి రు 0-8-0
మేజోస్ట జుతీ ఆణాలు మొదలు రు 1-4-0 వరకు
రకంబారీ గలవు. నాణ్యమైన, 4 స్టాపులు 8 ఆప్టవోలు శం
కరాధరణం మేళకర్తల హోస్టినియం ఒక సంవత్సరం
గారంటీ రు 17-0-0. లైసికర్ ఏటైర్లు ట్యూబులు మావద్ద
తి సరసము.

క్రొత్తలైసికర్ ఏటైర్లతోనైనా 1-కి క్రయం రు 66-0-0
,, ,, చొరకంట్లతో 1-కి ,, రు 55-0-0
గరువులేక నీ హోస్టినియం వాయిదా వేర్పు పుస్తకం 3-0-0

మద్రాస్ ట్టోర్స్ సప్లయింగ్ ఏజెంట్.

15 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

గృహనిర్మాణములో అనవసరమైన
ప్రయమును తగ్గింపుడు.

తేకుమానులు.

గృహము నిర్మించుటలో ముఖ్యమైన ఖర్చుకలదు.
అట్టి కలపకొనుటయందు కొంచెము జాగ్రూకతగా నుండిన
చాలలాభము కలదు. కేయేల, మావద్ద గృహమునకు కావల
సిన రంగును తేకుకలప చిన్న కిటికీలనుంచి దూలములు వరకు
పనికివచ్చు అన్నిరకములు; కమ్ములు, వాసములు, బల్బులు,
దూలములు, పెద్దమానులు, చవుకగా దొరకును.

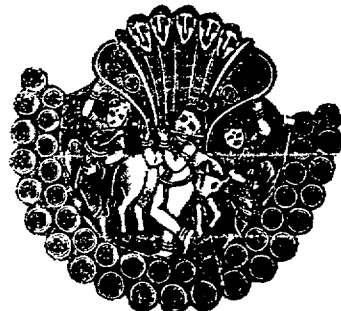
ఆర్. యచ్. ఆర్. బటన్సు.

స్త్రీలుమాత్రు పలకలు రీఫరుబద్దలు మొదలుగాగల
వన్ని మరియుతర మార్పుకల పయన్ను మద్రాసు ధర్మాకంఠే
తక్కువ. బెజవాడ, తెనాలి, బందరు గుంటూరు, బాపట్ల
తాలూకాలు నిజాము రాజ్యములో కొన్ని తాలూకాను
మద్రాసుకంఠే కాకినాడ, సామీప్యము; రయిలుచావోలు
తక్కువ. కావలసినవారు యిట్లు వ్రాయుడు.

ఆచంట ను బౌద్ధారాయుడుగారు.

కంట్రాక్టర్లు, కల్పనర్థములు, కాకినాడ.

22 వ న్నెగల (సవరము) బంగారు.
(ఇదాకు పూచీపడిగలము)

గెజల్ నాగర

1 1/2 సవరము మెత్తు

వెల రు. 30-8-0.

మతీయవివిధములగు బంగారునగలు, వెండినగలు, రాళ్లు
చెక్కిననగలు, మున్నగునవి ఈక్రింద తేర్చివేసిన కర్తవ్యులద్ద
దొరకును కొనువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగా పంపబడును.
సవరక ఇండియా జావలెరి మ్యూసుఫాక్టరీకింగు కంపెనీ,
487, టంక సాలబీధి, సామీకాదుతేట, మదరాసు

The Southern India
Jewellery Manufacturing Co.,
437, Sowcarpet, Madras.

వరకులకు కల్పతరువు.

వాణిజ్య సూచికలు.

వాణిజ్య సూచికలు, అన్ని దేశములలోను, అన్ని భాషల
లోను యున్నవిగాని ఆంధ్రదేశమునకు నూతనము. ఇది
వాణిజ్యభవనమునకు సోపానములు. ఇది లేనిచో వాణిజ్యము
అభివృద్ధి కానేరదు. ఇదిలేనిచో నాగరకదేశముని చెప్పు
టకు వీలులేక. వీనిచే ప్రతివర్తకుడు, ప్రతివస్తు నిర్మాత ఒకరి
కొకరిని, పట్టణములందును పల్లెలందును వస్తువుల కొని
జనసామగ్గ్యమునకును సంబంధము కలుగును. ఇది దేశమం
దన్ని వాణిజ్యకార్యాలయములలో నుండును గాన ప్రకటన
దాగ్గయొక్కయో, వ్యవహారముల నిండు నమోదుచేయుచు
కొనిన వర్తకులయొక్కయో వ్యాపారము లోకమందరికి తెలి
యగలదు. మీరు చేయు వ్యవహారము జగమంతయు ప్రాకి
అభివృద్ధి కావలయునన్న మీపేరు నిండు నమోదుచేయుచు
కొనక తప్పదు. మీరెవ్వవహారమును చేయుచోలేదా? చేయు
చున్నచో మీవ్యవహారము జగమంతయు వ్యాపించి అభివృద్ధి
కావలయునా? యీసూచికయే ఆకొరికకు ముఖ్యసాధనము.
గాన మీవ్యవహారమును వానియందు నమోదుచేయుచు కొను
డు. మేము రెండు సూచికలు ప్రచురించబోవుచున్నాము.

i. ఇంగ్లీషున ఆంధ్రదేశమునకుల వర్తకులు, వస్తు
నిర్మాతలు, ఏవంటి వగయినానూ ఒక ఇదిఅన్ని దేశములవర్తక
కార్యాలయములకు బంపబడును.

ii. నిఖిలదేశ అనగా ఆంధ్రదేశ, సర్వోండియా, యం
గ్లండు, ఆమెరికా, జపాను, వ్రాన్సు మొదలుగాగల పరిశ్రా
మిక దేశములయం దేవస్తువు యేకర్యా గారములందు నిర్మించ
బడుచున్నచో వాటిసూచిక. మనఆంధ్రదేశమును ప్రతివారికి
తెలియుటకై తెలుగున ప్రకటించబడును.

ప్రకటన చార్జీలు—నైజా 1/2 క్రాసు.

పూర్తిపేజి రూ 12. 1/2 పేజి రూ 7. 1/4 పేజి రూ 4.
3/4 పేజి రూ 2 మాత్రమే. వ్యవహారము చిరువామాలు
నమోదుచేయుటకు 12 అణాలు మాత్రమే. ఈచార్జీలు
రెండింటికి ప్రత్యేకము. 2 వ నెంబరు సూచిక అనగా తెలు
గుపుస్తకము సుమారు కేయిపేజీలందును. వెల అందరికిని
సులభముగనుండుటకై రూ 5 మాత్రమే. మేము ఎందరికి
కాలయినో అన్నిప్రతులుమాత్రమే కేయిదలచుకొన్నాము
గాన పుస్తకములు గావలసినవారు వారిఆర్థుల రిజిస్టరుచేయు
చుకొనిన మంచిది. లేనిచో స్వప్రమాణ దొరకవు. ముందు
ఖరీదు బంపువారికి పుస్తకముఖరీదు రూ 3 మాత్రమే. ఆర్థులు
ప్రకటనల వగయినాలు గ్రహించుట కొద్దిరోజులలో చాలిం
నడచువును. యీవిషయమే రేపు మీరు మరచిపోకవచ్చును
గాన యీరోజుననే వ్రాసిన మేముకలగలదు. త్వరపడుడు.
విరువాత:— ఆంధ్ర నిట్టింగ్ కంపెనీ, గుంటూరు

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినంచిక!

సంవత్సరాదినంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క అరవసంవత్సరాదినంచిక సిద్ధముగుచున్నది. ఆసంవత్సరముందు
విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీచి, దేశ
చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన,
మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర
మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము
నంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రిందివిషయములతో
ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాడు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల
చరిత్రములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ
పూర్వాములు, వాటిఫలములు; 4 భిన్నరాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబల
ము వాటిపటములు; 5 దుర్గగుల్ఫ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యము
ల ఖరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8
యుద్ధసందేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయ
ములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములం దపూర్వ
ముగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవ
త్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి
రంగులపటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

Table with 4 columns: Description, Price, and other details. Rows include subscription rates for different durations and quantities.

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును
యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (పంచదాదాగులును కానిచారును)
దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాజ్ఞాభంగము కలుగవచ్చును.
దిన పారపత్రిక పంచదాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమూలము ముద్రింపబడుచున్నది.
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిబీధి, మద్రాసు.

వ్యవసాయము

కాకినాడ వార్తలు.

(స్వకీయవిశేషము యొద్దనుండి)

రవీంద్రులు.

కాకినాడ మే 10:— భూమి పట్టికల వివరములు. మ-రా-రా-త్రీ ఉండవల్లి నాగభూషణము బి. ఏ. గారు, ప్రెసిడెంట్ సెలవు ను ప్రయోగపరుచుకొనుచున్నందున, మ. తాయి సుబ్బాగారు నాయకుగాను కరస్తాదారు ఛార్జి పుచ్చుకొని పనిచేయుచున్నారు. బడిల్ కాబడిన హెడ్డు క్వార్టర్లు డిప్యూటీ కలెక్టరు ము. నెట్టం రామ మూర్తి నాయకుగాను ప్రెసిడెంట్ సెలవు ఆసంతరము కర్నూలు జిల్లాకు వెళ్లుచు.

మ్యూనిసిపల.

మూ మ్యూనిసిపల సెక్రటరీ మ-రా-రా-త్రీ జమ్మల మడక శేషకాయ బి. ఏ. గారు తమ స్వగృహమును విక్రయించి పట్టణములలో బుణ్యవాసము వదలుకొన్నందున వారిని కొంతకాలమువరకు సెక్రటరీగా నంతుటకు దొరతనమువారు సమ్మతించిరిని తెలియుచున్నది. మూ మ్యూనిసిపల కౌన్సిలర్ యిన నెట్టం ము. అయ్యగారి ఆచ్యుతరావు పంతులుగారు పౌరసేవ దేశమందలి బాప్రాపట్టణమున కౌన్సిలర్ యిన నెట్టం పనికి దరఖాస్తుచేసినారు. ఆయన ప్రజాతిశయములను గురించి పలువురు డాక్టరులు, కౌన్సిలర్ కమిషనరులు ప్రాప్తమగు గెడ్డిమగారు మొదలగువారు క్షాభించుచు వ్రాసియున్నారు. మ్యూనిసిపల సెక్రటరీ గారికి కవున్నివారు ప్రెసిడెంట్ సెలవు నిచ్చియున్నారు. వారి దాని నింకను ప్రయోగించుకొనుచుండటం లేదు.

సమ్మెకట్టు.

ఈ సెలారంభమున బహువాదాచేయబడిన జీతములలో పాకీవాండ్రు కరవుబట్టెమును మునిగించునాంధ్రు కట్టుకట్టి రెండుదినములు పట్టుకునునగునాంధ్రు కుడువలేదు. ఈయెట్టి మున్సిపలబట్టెములో పాకీవాండ్రు మెట్టెమేర్పాటుచేయలేదు జీతములనున్నట్టిచేయలేదు. ఈసంగతికలెక్టరు గారికెరిగించి కవున్నియుక్కు కొరతనువారియొక్క యంగీకారమునకు లోబడుపద్ధతిని మార్చునామగారు ముందుకరవుబట్టెములను తోటవాండ్లకిచ్చి పట్టణమున కనాకోగ్యమును ఉపద్రవమును తప్పించి. ఈమొదలయిన జరిగిన మ్యూనిసిపల మీటింగులో మూడు సెలవలకు కరవుబట్టెము పాకీవాండ్రు పెంపొరగి గా శాంక్ష చేయబడెను.

ఆంధ్రమహాజనసభ.

గమరమియప్పమండి ప్రతిభలు రేపటిదినమున బయలుదేరి ఆంధ్రమహాజనసభకు విశాఖపట్టణమునకు బోవుచున్నారు. వ్యవసాయ లక్షణములనుగమనించునెడల, 1916 సం. సభకు కాకినాడపురమునకు బిజులగునెట్టియచున్నది.

మహాదీక్ష.

మాన్య సెలెక్టరులనుపట్టి యాజిల్లాఆఫ్ఫీసరుల కాలాకాలంలో గమరమి 800 మంది మహాదీక్షకులను మృతికొనిరిని వినుటకు విచారముగనున్నది. టీకాలు తప్ప మేరసాధనము దీనికిలేదా?

తాలూకా బోర్డులు.

మ్యూనిసిపల కవున్ని తాలూకాబోర్డుల మెంబర్లను ఎన్నుకొనుటకుగరించి దొరతనమువారు లోగడ కొన్నిసార్లు సరణి నింకలను ప్రవరించి, రాజధానిలోనివారి యభిప్రాయముల కడిగి మ్యూనిసిపల ఎలక్షన్ రూలున్నవైన దక్షిణజిల్లాలోనికి కొందరు సభ్యులు పంపిన యభిప్రాయములు చాస్తావ్రతలలో చదివి ముంజియి. తాలూకాబోర్డుల యెలక్షన్ రూలున్నవైన కను సందర్భమున మున్సి. గోదావరిజిల్లా సభ్యులవారు పంపిన యాక్షేపణలు తప్ప రాజధాని లోనే భాగమునుండియు పంపిరి విమర్శనములు ఇంగ్లీషు తెలుగు ప్రతికలలో కావచ్చు. స్థానిక స్వపరిపాలనమందు గల యభిప్రాయము, ఉత్సాహములు ప్రకటించుట! ఎన్ని బోర్డులవారిందలి సాధకకాధకముల వాలోచించినో మనకు తెలియదుగనునా తప్ప ఉన్న స్వాతంత్ర్యము నుండనిచ్చిన మాకు కలెక్టరు కలితములుగా నూర్చి నిబంధనలన్నివి ఇట్టికవిలో మనకెక్కున స్వాతంత్ర్యము వచ్చుటెట్లు? మనము కోరకెట్లు? గోదావరిమండల సభ్యులను తమతీర్మానమునందున్న గాని నిబంధించిచ్చిన చాలవని కోరిరి. ఆయోజనమునైన సందర్భములలోని మేలే!

యోధాధి.

మ.రా.రా.త్రీ ఆస్పత్రినామకు గోదావరిజిల్లాలో శేషిలు సెలవలకు 218500 చందా జమపట్టి ఆయ్యును. శ్రీశాపురం

రాజాగారిచ్చెడు రూ. 10000 లు గాక నితరులవలన సెలవలకు రూ. 10000 లు రాగలవని యుద్ధనిధికమిటీవారు నమ్ముచున్నారు. శ్రీ తుని రాజీగారు సెలవలకు రూ. 3000 లు, కోలకజియం దారిగారు రూ. 2000 లు, పోలవరం, కపిశేఖరపురము, కాట్రాపులపల్లి, గంగోజమిందారులు, దివాక బహద్రులు దురగేటి శేషగిరిరావుపంతులుగారు రావుబహద్రులు కొమ్మి రెడ్డి మార్యనారాయణమూర్తి నాయకులు వైదా శంకటచలపతి గారులు, రావుసాహెబు మాదిరెడ్డి వెంకటరత్నమునాయకు గారు చెరి రూ. 1000 ల చొప్పున చందావాగ్దానముచేసి చెల్లించుచున్నారు. రయితులు, ఉద్యోగియులు, ఉపాధ్యాయులు ఉత్సాహముతో ముందంజవేసి భవనాహార్యమున కుద్యోగ్తులగుచున్నారు. ఇవి సంతోషావహము.

రిమిషన్.

నీటిమంపురల్ల భూములు సాగుబడి కాకపోయినను పంట పూర్తికడమున్నను తీర్మానాశ్రీ రిమిషన్ ఇయ్యవచ్చునని, అనీటిమంపు భూస్వామికృత్యములనగాని లోపము వలనగాని కలుగకప్పుడు ఎట్లువచ్చినదనునంత నానాశ్రీకమని కలెక్టరుగారు జిల్లాబరమయిన యుత్తరపు ప్రకటించిరి. బోర్డుస్టాండింగ్ ఆర్డరు నెం. 103 రు. 101 వేరాల క్రిందనిచ్చెడు పల్లపుకను రిమిషన్ లకుకూడ నీపద్ధతియే వర్తించునట.

పశువైద్యశాల.

అమలాపురమునందు పశువైద్యశాల నిర్మాణము పూర్తియైనందున, అంబాశీశేటకు దానిని మార్చుట కిప్పుడు వీలులేదనియు, వ్రాక్షారామ అంబాశీశేట గ్రామములలో పశు వైద్యశాల లంతుటవలన లాభముండునని తమకు 1914 సంవత్సరము వరకు తెలియలేదనియు, ఏదిఎట్లున్నను అమలాపురము మానవరము మకాముల పశువైద్యశాలలో పనియారంభమయిన వెనుక రాజధానిలోని యన్ని జిల్లాలలో కన్న గోదావరిమండలమున పశురోగ చికిత్సకు సహాయమెక్కువగుండునని చచ్చుపురి వెటిరెరీ న్యూపరిం పెండెంటుగారు మా జిల్లా కలెక్టరుగారివేర వ్రాసినారు. వా రావిషయమును జిల్లాసంఘమువారికి తెలిపి యున్నారు.

వ్యవసాయము.

ఆంగ్లేయభాషను పూర్తిగజదివినను జరువకపోయినను నాభాషను దాకియెడల వ్యవసాయము దభిరుచి తగ్గిపోవుచున్నది. ఇక్కాలంబున వాంగ్లేయభాషను నెంతమాత్రము జదివినను, వాకిక బ్రహ్మచర్యము లేకపోయినను, వాడు మనజాడే; గౌరవనీయుడే. ఎంత సంస్కృతమును జదివినను, నెంత వాంగ్లేయమును జదివినను వాడెన్నడును. కాబట్టి యాంగ్లేయభాషను జదివినవాడు గౌరవనీయుడగుటచే వ్యవసాయమును విపణించి నేరకవృత్తికి మొదలుపెట్టుట మిక్కిలి గౌరవము. తరువాత వాంగ్లేయభాషను జరువని వారందరిలో గూడ బాలమంది వ్యవసాయమును మానుకొని చేతకాని మాల నిరడిచేతిలోనో, లేక మాదిగ గురవడిచేతిలోనో బెట్టి తాము స్వేచ్ఛగా నింటియొద్దను జీలును నాడుటయోలేక, కోర్టులవెంబడినో తిరుగుచున్నార. మాదిగగురవడి వ్యవసాయ మేదిధముగనుండును? వానియొద్దము వచ్చినప్పుడు కున్నటయు విత్తనములు జలుటయు, ఊర్పుటయు మొదలగు కార్యములను జేయును. రెండుపుట్టు పండితురమి యొకపుట్టు భాష్యమగును. మరుసటిసంవత్సరము పండుమగును, ఆమరుసటిసంవత్సరముక బస్తాధాన్యమగును. ఇట్లు నానాటికి భూసారమంతయు దగ్గి తుదకు నూసరత్తేత్రాబగును. గురవడికి ఎప్పుడే యెలుపుజేయవలెనో, ఎప్పుడు నీరు పెట్టవలెనో వదగవలెనో యెమి తెలియును? ఇట్లు మన వ్యవసాయము పీనులచే జేయబడుచుండుటచేత నీచవృత్తిగాక బిగిరింపబడి మన ప్రాచీనల కొక గొప్ప యపకారమును గావించిన వామరువున్నారము. “వ్యవసాయమును జేసి బ్రతుకువాడే జేమైన మనుష్యుడు. తిక్కిన వారందరు నేరములు” కాబట్టి యిప్పుడైనను మనము నిద్రనుండి మేల్కొని, నీచవృత్తియని తలంపక మనకు ముఖ్యజీవనాధారంబగు వ్యవసాయమును మనకు జేతనయినంత వఱకు వృద్ధిలోనికి దీసికొనవచ్చి, దొరతనము వారిని మన మొకసంగతిని కోరవలసి యున్నాము. అదేమనగా? మన దేశములో వ్యవసాయమును ప్రదేశములలో వ్యవసాయపు సంఘముల వారిని విడిచిగా నేర్పించి వారికిరగు జీతముల నిచ్చి, మన వ్యవసాయపు భూములకై ముఱువులుగావలెనో వానిని దెప్పించి యిచ్చుటయు కొనుటయు విధియై యున్నది. మఱియు మనకు దగినంత సాహాయ్యముజేయుటకు సంసిద్ధులగు నట్లు చేసికొనవలెను. పల్లెటూళ్లలో నొక పెద్దవాణ్ణి వార్షిక

వాధించుచున్నది. అదేమనగా? భూమిపట్టి యొకపు లేనా శ్లోక వేయవలెనో తెలియక గ్రామములలో నుండేది పాటి మన్ననంతటిని ద్రవిడపాలములలో భోయుచున్నార. ఇట్లు కొంతకాలమును నప్పటికి గ్రామములన్నియు బ్రహ్మాండమై గోతులుగా మారి నాశనమై బెరిజయువరలె గానించు నేమో యని భయము గలుగుచున్నది. పోనీ! ఆమట్టినిపోయిటవలన నెక్కువేమైన పండుచున్న దాయనిన పోయకముందు పండిన దానికంటె దక్కువగాక బండుచున్నది. ఇట్టినితిలో వ్యవసాయదారు లెట్లు బాగుపడగలరో తెలియకున్నది. కొన్ని స్థల తస్సరములలో వ్యవసాయపు భూములు ఊసరత్తేత్రములై నీచ నించెడు గ్రామకంఠములన్నియు బెద్దపులులు నిగనించెడు కం దకముల మాదిరిగా నగునని తోచుచున్నది. దీనికి కారణము మఱల జెప్పవలసరములేదు.

కాబట్టి విద్యార్థికులు వ్యవసాయము విషయములలో బహుశ్రద్ధను దీసికొని మనవ్యవసాయమును వృద్ధిలోనికి దీసి కొనిరావలెను. లేనియెడల మనమాంగ్లేయ పరీక్షలలో గృహ ధులమై ప్లేడ్లచుని బల్లలను గట్టుకొని యనాకోగ్యకరమైన పట్టణంబులలో నిగనించు చుండినయెడల గొంత కాలంబులో మనయొద్దకు గత్తిదారులు గ్రామములనుండి వచ్చుటయే మా నట తటనించును. అప్పుడు మన ప్లేడలబండు భుజమున తమ పుస్తకములను బెట్టుకొని తమతమ స్వగ్రామంబులకు బయలు దేరి రావలసివచ్చును.

ఆంధ్రదేశములోనే ఉదయించిన నూతనశక్తి కిరణజాలంబులు వ్యవసాయమును బ్రకాశవంతముగా జేయుచున్నట్లు కానించుటలేదు. ఇప్పుడైన వాంగ్లేయమహాజనసభలో వ్యవసాయమును గురించి తీర్మానమునుజేసి, వ్యవసాయమును వృద్ధి పరుచుకై కొత్తకొత్త యంత్రములను దెప్పించి యిచ్చి బాగుపరుచుట కై యొక సంఘమును నేర్పరించి ప్రతిగ్రామములో నందు బాటు గనుండునట్లు తాలూకాగ్రామములలో పశువుల యెలుపున మృడి యంగళ్లనుబెట్టి, ప్రతితాలూకా కొక వ్యవసాయపరీక్షలో గడలేదని యిన్స్ పెక్టరునుజేసి వ్యవసాయమును వృద్ధిజేయ వలసియున్నది. ఈవిషయమై హిందూదేశపు ప్రజలందఱును శ్రద్ధవహించి బి. ఏ., లము, యమ్ ఏ., ల నునెను గర్వమును వదలి బీదకాపుయొక్క దారిద్ర్యదశకు విచారించుచు వానికి దోడ్పడుట మానవధర్మములలో నుత్తమధర్మంబని వక్కాణించుచున్నవాడే ప్రస్తుతము వ్యవసాయపు సంఘమువారు కలరుగాని వారుచేయు నపకారము ప్రతి గ్రామమునకు జెందుటలేదు. మఱియు లైతులు విద్యాపీనులగుటచేత వ్యవసాయ మభివృద్ధి జెంటుకు జేలు సాధనములు లేదనియేయును కొనెదరు. ఉన్నత మూఢ విశ్వాసముచేత సాధనములను సమృద్ధియొందును. అట్టివాని బ్రోత్సహించి క్రొత్త క్రొత్త సాధనముల నుపయోగించునట్లుం జేయుట విద్యార్థికుల యొక్క ధర్మమైయున్నది. అప్పుడే మనము దేశభక్తిగలవార మగుచుము. వ్యాయొక బుద్ధిలో మనదేశమునకు మహాపకారమును జేసిన వారమగుదుము. దేశమాత యొక్క బుణ్యమును దీర్చివారమగుదుము. కాబట్టి మనము వ్యవసాయభివృద్ధికై తగు ప్రయత్నములనుసల్పి, బీదలైతులకు సహాయపడుదము. మనలో గొందఱు తమభూములను పీనులచేతిలోవదలి తాము మేజిస్ట్రీలు కోర్టులలోను, మునసబు, సబ్ జడ్జి, జడ్జికోటులలోను దిగుచున్నార. ఇదెంతయుఁ కోరవలయును. వ్యవసాయకాలమందైన నిండ్లయొద్దనుండి వ్యవసాయమును ముగింపు జేసికొని తిరుగగూడదా? కాబట్టి నా మనవిని ఆలకించి వ్యవసాయభివృద్ధికై మీ మనస్సులను ద్రిప్పును. దైవము దోడ్పడును గాక. — గు. సూ.

శ్రీ. బి. కె. దేవయ్యగారు ముఖాసిబాగంధూరు గ్రామమున సాపించబడి యుండు సకలజనాభివృద్ధి సంఘమునకు తమ స్వంతద్రవ్యమున 8-4 శేల రూప్యముల వెచ్చించి నొక దివ్యభవనమును గట్టించినారు. కలయంగలమున గూడ నొక శాఖాసభమును స్థాపించి ప్రతిసోమవారమునందును, ఈశ్వరభక్తి, రాజభక్తి, జీవకారుణ్యము, ఆర్యధర్మము, మానవుల ఆర్థవిధులు నెన్నగు విషయములలో పరీక్షమగల వారిచే ధర్మబోధల చేయుచును గ్రామజాతరలందు గూడ బంతు హింసలు మాన్పుచు ధర్మచార్మప్రవృత్తులై యున్న ఈమహా నీయునకు ఈశ్వరుడు నెల్లపుడును శుభము కలుగజేయుగాలి, దేవీయసోదరులారా! సభ్యులును తమ తమ శక్తిగలవి భారత మాతకు నిట్లు సాలోప వెట్టుచు బీదసోదరుల నుద్ధరింప ప్రయత్నింతురని విన్నవించుచున్నాను అని కె. శంకరాచార్యులు గారు వ్రాయుచున్నారు.

బంగోలుయోగిని.

స్వార్థమున నాయునుగానినెడను.

మనుష్యుల కృత్యములను మేము ముఖ్యముగా పరిశీలించుచున్నాము.

అపరాధములను గూర్చి, కాలకృత్యములను వెల్లడించుట.

ఉపవాసమును నుపవీత్యమును వ్రాయుచున్నాము :—

ఇదిగదా కీమమునకుగూర్చి కంగోలుదీప్తము మునసము సి. రంగనాయకులు నాయునుగాని పుత్రికలకు వ్రాసిన లేఖనము పుత్రికలకు గూడ ప్రకటించియుంటిమి. ఈ కుమార్తె పుత్రిక వచ్చి రంగనాయకులు నాయునుగాని పోదరులును తెలుగు అసిస్టెంటు ప్రొవైన్సులకు భాస్కరరావు నాయును ని. ఏ. గారి వసతిలో - చెన్నపురిలో చింతాద్రుశులగా అయ్యి మొదటివీధిలో 78 వ ఇంట నివసింపచున్నది. ఎవరెవరికో ఏమేమో రోగములు కుదిరినదనియు కొంచెము కోపస్వభావులనియు మున్నగునగు లిటీలకుల మరల ఇండియను పేట్రీ యుట పుత్రికలను ఇతర పుత్రికలను ప్రకటించబడినవి. మరల ఈ నెల 8 వ తేదీని వెదలిన ఇండియను పేట్రీయటు పుత్రికలందు ఆ పుత్రికకు ఈ నెల 5 వ తేదీని స్వామి వల్లి నాయకము గారు పాపనాశనము మిథ్యయని వ్రాసిన లేఖ ఇటుల ప్రకటించబడినది. నేను ఈ వృత్తాంతము వినిగానే ఆమె వృత్తాంతము నిజమో కాదో తెలిసికొని గోరి మొదట కంగోలు మునసము గారికి నుత్తరము వ్రాసితిని. ఏమనగా వెనుక నాక పట్టమున నొక స్వామి కుమార్తె పాపములు చేయుచున్నదని విని నేనెంతటి బోలెడి. చిరక కాయ పాలు చున్నదని విని నేనెంతటి బోలెడి. చిరక కాయ పాలు పున్నుకొనచున్నాడు గాని కుమార్తె పాపములు చేయుట లేదని నేను కనిపెట్టి ఆ సంగతి స్వదేశ మిత్రుల పుత్రికలకు ఇండియను పేట్రీయటు పుత్రికలకు వ్రాసితిని. ఏమనగా ఊపిరి యాడుచున్నంత కాలమాహారము తినకండ లేదనియు యసాధ్యమని వాకులమైన నమ్మకముకలదు. ఈ యువ ఏమియును తినదనియు నీళ్లనయిన త్రాగదనియు మల మూత్ర విసర్జనమే లేదనియు బహిష్కరముగ నుండ లేదనియు ఇటుల 8 సంవత్సరములనుండి యుండిన ఈ యువయే పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారితో చెప్పినదనియు నాతో ఆయన చెప్పిన ఈ యువయే నిజమో కాదో యువయే యువయే పూర్తిగా విమర్శించలేదని విమర్శింపదలచుకో లేదని రంగనాయకులు నాయునుగాని భాస్కరరావు నాయునుగాని నుండ నాకు తెలిసింది. నేను పండితులైన ఆమెయును వారునుగూడ సంగీతంపలేదు. నేను తిరునాళ్లలో జిల్లాలోని కుత్తాళమునుండి ప్రత్యేక వివాహ వివాద ఇంతదారుము చెన్నపురి వచ్చిన రాక నిష్పన్నయోజనమై పోయినది. భాస్కరరావు నాయునుగాని కాపుమున్న యింటి యజమానుల నా రాకవలన గలిగిన ఈ సందర్భమునంతట విని యోగిని ఆహారములనుతో లేదో పండితం గోరి. అదివరకు వాంక శ్రద్ధ కలగలేదు. యోగిని కొక పుత్రిక భాగమును భాస్కరరావు నాయునుగాని తమ వాటాలో నిచ్చియున్నారు. ఆ భాగములోని కిత్తులెక్కడను పోరాదు. ఉదయమును సాయంత్రమును గోజులకు రెండు సార్లు యోగిని తిలుపుట బిగించుకొనును. యోగిని నివసించు భాగమునుండి యొకమురికికాల్పు పెరటిలోనికి పోవుచున్నది. ఇంటివారు (భాస్కరరావు నాయునుగాని గృహధిపతులు) ఆమురికికాల్పునుంచి వచ్చునీటిని పండితం చిరి. అందుకుండ పుత్రిక మము కొట్టుకొనినచేసెను. దానిలో జామపండుగింజలు కనబడినవి. ఇంటివారు నాయునుగాని భార్య కా విషయమును తెలిపిమాసిరి. ప్రతిరోజున మదయమునాత్రమే పుత్రికము జలవారికుండ వచ్చుచుండెను. ఇటులనారు 8-4 రోజులవరకు సుఖమాలిరి. ఈవిషయమును ఇంటివారే నామిత్రుడగు ఎం. కే. స్వామి గారికి తెలిపిరి. ఆయనయును నేను నాయునుగానితో ఈ సంగతి చెప్పి మీ భార్యగారి సడిగి తెలిసి కొండని యంటిమి ఆయనయులు తెలిసికొనిరి. ఆయనకుగూడనమ్మకము కలిగినది. జామ పండు గింజలు లగ పడుట ను గూర్చి ఒకనాడామె యొక చిన్న జామ పండుము క్కనుతినగా నేను చూచితిని. నాయునుగాని యొక్క కొని. ఫిబ్రవరి 5-వ తారీఖు అంతట నీయోగిని పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారితో నీ సంగతులన్నియు చెప్పినదియు ఆయన యభిప్రాయమును పండితం గోపాలాచార్యులతో మరల వచ్చిన సనిచెప్పి నాటికి నేటికి నా భార్యగారి మొదట రానేలేదని యును మదియును ఆచార్యులగారి ఆలము 21 దినములను చని

స్థానిక వార్తలు

యూనివర్సిటీ సింగి కేట్ - ఇటీవల జరిగిన ఎన్నుకొలుకందు హెచ్. జె. ఆలక్ గారు సింగి కేట్లు మొదట ౫౫ నెక్కుకొనబడినది.

వర్తమా:—జనవరి 1-వ తేదీ మొదలు ఈ నెల 9-వ తేదీ వరకు మదరాసులో 1.69 పదునల వర్షము కురిసెను. ఈ కాలమున సుమారు 3.09 పదునల వర్షము కురిసినట్లనబడినది.

అసిస్టెంటు అకౌంట్ యంటు జెనరల్:—బి.ఎల్. ఎ. లెన్సి గారు ఏప్రిల్ నెల 20 ది మొదలు మదరాసు అసిస్టెంటు అకౌంట్ యెంజనరులకు, కలెక్టర్ అఫీసుగను నేమింపబడినది.

మదరాసు కార్పొరేషన్:—ఇంజనీయరు కోట్టువారగారు నెలవూరిద నున్నంతకాలముగాని, మరుత్తమ వసుకలకుగాని అసిస్టెంటు ఇంజనీయరు ఇ. ఆర్. కిరీవాసా చాయరుగారు ఇంజనీయరుగ ఆప్టచేయుదురు.

సాత్ మది రాను సబ్ డివిజన్ గు ఆసెను. — పీటర్స్ రోడ్డునుండి జూను నెల ౧ వ తేదీని తిరువళ్ళేటి వైక్రాఫ్ట్ రోడ్డునకు, అనగా మదరాసు క్లబ్బునకు తూర్పుగా ౧౦౦ గజముల దూరములో ప్రభుత్వమువారు క్రొత్త గాకట్టించిన కట్టడమును మార్చుచును.

ఆకస్మికము:—మొన్న మధ్యాహ్నము నుమారు రెండున్నర గంటలప్పుడు నుంగంపాకములో పబ్లిక్ ఇన్ స్పెక్షన్ నుడైరెక్టరు ఆఫీసు భవనమునెంత ఎండవెచ్చు ఒగిసి కొని కాలినది. మొదట పొగ కనుపడుచుండెను. మరికొంత సేపటికల్లా వెదమంటయాయెను. పోలీసువారు కడుపునికతో మంటలను త్వరలో వాపిచేసిరి

పోలీసు ఉద్యోగస్థునిపై బడి కొట్టుట. — మొన్న సోమవారము సాయంత్రము హిందువుల కేసుకట్టి చింతాద్రుశుల నుండి చూడకు తీసికొని పోవకు చుండెను. ఆ కేసుకుతోగూడ వెళ్ళుచుండిన గాయకులు తమకు లైసెన్సు లేనిదే వెడెక్ హమ్మ రోడ్డులో వాద్యము వాయింపుచుండగా దానిని చూచిన సబ్ యెక్స్ పెక్టరు స్వామినాథ య్యగారు వారి ఆచరణ చేయింది, లాకప్పులో నుండి చిరి. అందువలన నాశనమువెంట వెళ్ళుచుండిన వారు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు గారివలన తిరుగబడిరి. తొలగత మంటలకు నుండినది గాని, పిమ్మట చేతులు కలిసెను సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు గారికి మంచిగాయములు తగిలెను.

కొవ్వూరులో సన్ధానము:—మాపురంబునకు, డిస్ట్రిక్టు మునసముగా విచ్చేసి మూడేండ్లక్రింది సమర్థతతో తయ్యయధికారమును వెలయింపజేసి యిప్పుడు నెల్లూరుజిల్లా కనిగిలగ్రామమునకు బదిలీయిన వెళ్ళుచున్న ము. రా. రా. శ్రీ. సి. వి. సంపత్తయ్యగారు బి.యు. బి.యల్. గారయెడల తమ కృతజ్ఞతను వెలుపుటకు ఈ నెల 6 వ తేదీని మాగ్రామమున పౌరజనసంఘము కూడెను. అందు ఏకపాటి వెంకటరమణ య్య కొన్ని హృదయంగమములగు పద్యముల రచించి చదివి సంపత్తయ్యగారి గుణగణములను ప్రశంసించిరి.

పోవునని నటులొకడు చనిపోవునని యోగిని గోపాలాచార్యులుగారితో చెప్పిన విషయముగూడ నసత్యమనియును, ఆచార్యులుగారు తెలిపిరి. నెల్లూరులో నున్న పుడీమె వెరుగు పుచ్చ కొనుట నేను చూచితిని ప్రస్తుతము చెన్నపురిలో హామిలను కంపెనీలోనున్న హోమావతి డాక్టరు కే. పి. సుబ్బారావు గారు చెప్పిరి. పుత్రికము కనబడినపుడు మూత్రములేదనట కవకాశములేదు. మలము విడుచుట కలిగినపుడు ఆహారము తినుటగూడ విధిగనుండి తీరవలెను. కాన ఏ విషయమును కత్తెయని ప్రసవమవరకును విశ్వసింపరాదు. ప్రసవపదవన్నంత కాలము నిజమని నమ్మరాదు. ఇతరులు నమ్మిరని మనము నమ్మరాదు. న్యాయముగ పండించిన నమ్మకలెను అని స్వామి వల్లి నాయకముగారు చెన్నపురినుండి యీ నెల 5 వ తేదీని ఇండియను పేట్రీయటు పుత్రికలకు వ్రాసినది. న్యాయ ఇండియను పుత్రికలకు యందుగూడ నీ లేఖను ప్రకటించబడినది.

పోర్టు నెయింట్ జార్జి గెజెటు

మదరాసు కార్పొరేషను. — శ్రీ. ఆర్. కోట్టువార, నెల్లూరులో ముక్కుకంకాలములలో గాని ముల నుత్తరగు ప్యంతియగారి యాయన స్థానమున, అసిస్టెంటు ఇంజనీరు ఇ. ఆర్. కిరీవాసాచార్యులుగారు కార్పొరేషను ఇంజనీరుగా పని చూచుటకు నియోగింపబడినారు.

వేలూరు తాలూకాలో:— సబ్ డివిజన్ కృష్ణమాచారి యగారు నెల్లూరుగా నియోగింపబడినారు.

కృష్ణాజిల్లాలో:— కుంభకోణము కృష్ణమాచారియగారు మెంబరుగా నియోగింపబడినారు.

ఏలూరు మ్యునిసిపాలిటీ:— మున్సిపల్ మ్యాన్ యాకూబ్ సాహేబు బహదూరుగారు మరల కవున్సిలరుగా నియోగింపబడినారు.

బందరు మ్యునిసిపాలిటీ:— కలెక్టరు డి. బి. రెడ్డిగారు మరల కవున్సిలరుగా నియోగింపబడినారు.

కాంచీపురము మ్యునిసిపాలిటీ:— మున్సిపల్ నజర్ డిప్టీ చున్నేస సాహేబుగారు కవున్సిలరుగా నియోగింపబడినారు.

కర్నూలు తాలూకాలో రెండు క్రొత్త యూనియనులు:— గాడిదమడుగు, నాయనూరు గ్రామములను యూనియనులుగా చేయుటకును, ఆ యూనియనులలో వచ్చెడి క్విట్టేబరు నెల 1-వ తేదీనుండి పంచాయతీ పద్ధతి యనువులలోకి వచ్చుటకును నాజ్హింపబడినది.

బల్లారి మ్యునిసిపాలిటీ — ఖాన్ బహదూర్ కె. అబ్దుల్ కరీమ్ సాహేబుగారును, నగరము నారాయణరావు, బి.పి. బి.ఎల్. గారును కవున్సిలరుగా నెక్కుకొనబడినారు.

గుడియాలము మ్యునిసిపాలిటీ. — మన్సిపేడు చున్నేస ఖాను సాహేబు బహదూర్ గారు మెంబరుగా నెక్కుకొనబడినారు.

కైరీప్రక వివాహములకు లైసెన్సులు:— హైదరాబాద్ కైరీప్రక వివాహములకు జరుపుటకు సర్టిఫికేటు లిచ్చుటకును బల్లారి వాస్తవ్యులు లండను మిషనరీ సొసైటీకి సంబంధించిన రిక. ఎఫ్. ఏ. ప్రెలర్ గారికిని, హైదరాబాద్ కైరీప్రక వివాహములకు సంబంధించిన సర్టిఫికేటు లిచ్చుటకు బరహం పురము మ్యునిసిపాలిటీ యందలి భావోరు వాస్తవ్యులు రిక. ఆనం చంద్ర పాత్రోగారికిని, గుడివాడ తాలూకా క్రీరంగపురము వాస్తవ్యులు రిక. సిద్దెల జోసఫ్ గారికిని, బెజవాడ తాలూకా కోలవెన్న వాస్తవ్యులు రిక. చిత్తూరు మేసయ్య గారికిని లైసెన్సు లిచ్చుట ట్లాలోచింపబడినది.

డివిజన్ జంధ్యాల సీతారామయ్యగారు:— పీరు నాలుగం గ్రేడునకు ప్రమాదను చేయబడినారు.

విశాఖపట్టణము ఏజెన్సీ:— గుణపూరు జమీందారు తాలూకాకు అసిస్టెంటు మేజిస్ట్రేటుగా నున్న వోలేటి కాన్సులు పంతులుగారు కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి రెండవ తరగతి మేజిస్ట్రేటుగా నియోగింపబడినారు.

కావలెను

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామమునందును ఆంధ్రప్రదేశ్ పక్షమున క్రొత్త చందా దాగ్లను కేర్చి ఏజెంట్లు కావలసియున్నారు. కావున వారివారి దరఖాస్తులను మేరెల 15వ తేదీ లోపుగ పత్రికా కార్యస్థానమునకు పంపవేయవలయును. సమర్థులగు వారికి వలయునేని, పిమ్మట అమృతాంజనము డిపోవారి యాషఢముల యేజెన్సీగూడ నొసగబడును. మేనేజరు.

కావలెను

రాజమండ్రిలో స్థాపించిన క్రీహార్దిజ హాస్పిటల్ అందు సర్టిఫికేట్ హోము వ్రాంచుకె ను అసిస్టెంటు సర్జెకు, మంత్రసాని కావలెను. ఆంధ్రదేశములో ప్రతి తాలూకాకు యొక ప్రావీణింపు యన్ స్పెక్టరు నెలకు రూ. ౧౦-౧౫-౧౦ నీతము చొప్పున కావలెను. నెలకు ప్రావీణింపు నీతము రూ. ౧౦-౦-౦ కూడ యిచ్చుటకును. కావలెననాడు శ్రీకృష్ణ గారి వేర వ్రాసిన, దరఖాస్తుపూర్వము పంపబడును.

తృ తీ యాం ద్ర మ హా జ న న భ

నిన్నటిదినము విశాఖపట్టణములో సమావేశమగుట

ఆంధ్ర మహాసభ యొక్క నిర్వాహక కమిటీ సమావేశము.

ఆంధ్రమహాసభయందు,

ఆంధ్రదేశాభివృద్ధి కయి ఒక కంక్షలులయిన మీకు ఆ మహాసభయందు సమావేశమై స్వాగతమిచ్చుచున్నాను. ఈ సమావేశమునందు ప్రయోజనమున కొన్ని చాలమూలమునండి మీరు వచ్చుట దేశాభివృద్ధియందు మీకుగల అత్యంత సహాయమును చూపుచున్నది. గోసాలపల్లి గోఖలేగారి మరణమువలన దేశము ప్రముఖ దేశము ముగియున్న దినులలో మనము సమావేశమయితిమి. యశోదేవతా బలిపితము నెదుట శివ చక్ర వర్తి తన శరీరమాంసమును, దధిది తనయెముకలను, కర్ణుడు తన చర్మమును నొసంగగా తన ప్రాణములను సయితమును గుంభాగ్రము గోఖలేగారికి పట్టెను. మనమందరము నాతని యెల్లప్పుడు భావించుచుండుచుకొని ఆత్మనిర్వాణమునే ప్రోత్సహించుచున్నాము.

యథాము.

మన తేజోవ్రసంగమమును సయితమును యూరపునందు జరుగుచున్న యాధునిక మందర మెలవబోవుచున్నది. మనచక్రవర్తి ఈ యాధునిక ధర్మసంరక్షణార్థము దిగియున్నాడు. బ్రిటిషు అధిపతి వేళములయొక్కయు, హిందూ దేశములయొక్కయు ప్రభుత్వ క్షేత్రములను వలె వేరుచేయునది. మన సిపాయిలు ప్రాంతము, తుర్కీ, ఆఫ్రికా దేశములలో యూరోపియను పటాలములలో సరిసమానముగా బోరుమ మనవారి బలపరాక్రమములను ప్రకటించుటయే గాక రెండు విశ్వావ్యాప్తాను అనుసంధానమును సంపాదించగలిగిరి. ఆంధ్రులను సయితము వైద్యములో జేర్చుకొనగల్గినది ఆజ్ఞయొసంగబడినందుచే మన మందరమును గూడి చాలమంది ఆంధ్రులను వైద్యములో జేర్చుటకు ప్రయత్న పడవలయును.

ఆంధ్రమహాసభ.

వాడట్లు, దేశవాదపట్టణములలో జరుగవలయు సమావేశములను విశాఖపట్టణమున కాంధ్రమహాసభ ఆహ్వానింపబడినది. మొట్టమొదట ఆంధ్రోద్యమమునకు బ్రతిఘటించి నవాబులకు తలగులయిన నయిరి. లేక దాని నంగీకరించినవారయిన నయిరి. దానిని మొట్టమొదట నండి ఆమోదించిన వారిప్పుడు తానెవరైనా వారితలయిన సేవకులయిరి. విశేషము (వాహ్యములలోను, రామాయణములలోను దేవార్పణమున మన చక్రవర్తిను సుప్రసన్నము. ఆ రేటియననకాద్రము మొదలు బంగారాఖాతిమునకు కొంతవరకు మనరాజ్యము వ్యాపించియుండెను. ఇప్పుడు 4 కోట్ల 40 లక్షలు (ప్రజలుగల చెన్నరాజధానిలో మన సంఖ్య 1 కోటి 70 లక్షలు. ఆనగా 100 కి 48 మంది ఆంధ్రులు.

ఎందుకు వెనకబడియున్నాము?

అవాదమందేయు ఆంధ్రులు సంస్కరణపరాకరణలు అందుచే ప్రాచీన తాదృశము మనదేశమందు పూర్తిగా వ్యాపించెను. మన వర్తకము తూర్పుతీరమున దేశవాదమండి పన్ని మనకు కర్మకాండకము వ్యాపించి యుండెనని గ్రీకులొకడు చరిత్రకారులు వ్రాసియున్నాడు. ప్రస్తుతము మనము మౌనస్థితి యందున్నచో అందుకు గారణమెట్టి స్వభావము లక్షణముల మువలనను గాదు. అనేక సంవత్సరముల నండియు రియలు ప్రయాణ సౌకర్యములు మనకు లేక రాజధానియండి విడిగా పడియుండుటయే కారణము. సంఘసంస్కరణయందు మనము ముందుకుబడియే మన సంస్కరణ పరాయణత్వమునకు నిదర్శనము. మన యుపాధ్యాయులు నూతన బోధనాపద్ధతుల నవలంబించుట యాదితర జిల్లాల వారికంటె ముందంజలేయుచున్నారనుట విచిత్రమే. మనము పురోభివృద్ధికి ఆధునిక పద్ధతుల నవలంబించుట కెక్కువ శక్తివంతుల మగుటంకేనీ మనలోని సామర్థ్యము బాహిరముపడి, ప్రోత్సహింపబడి, వెంటాడింప బడుటకు లెగదా? దేశపాలనా వ్యవహారములలో మన మెల్లప్పుడు వివిధభావాల, తెగల వారితో గలపబడి వారి బంధులతో గలను కొనవలసినదేనా? దేశభాష లప్రకారము ఆంధ్రులు 200 లక్షలు, ఆరవలు మళయాళము 200 లక్షలు, కన్నడపువారు 100 లక్షలు, మహారాష్ట్రీలు 100 లక్షలు, ఛోళియులు 100 లక్షలు, బెంగాలీలు 120 లక్షలు, దేశీయీలు 300, తూర్పు హిందీవారు 200, పశ్చిమ హిందీవారు 300, గుజరాతీలు 100, పంజాబీలు 120,

సింధి, అలహాబాదు 100 లక్షలు గలరు. ఆస్సాముయొక్క వైశాల్యము గోఖలేగారి చతురత్వమైతే, బెలూచిస్తాను 80 లక్షలు, మంగదేశము 200 లక్షలు, నీహా 200 లక్షలు, హిందూరాజధాని 200 లక్షలు, సింధుదేశము 200 లక్షలు, 200 లక్షలు, మధ్యపరగణాలు 100 లక్షలు, చెన్నరాజధాని 100 లక్షలు, పంజాబు 200 లక్షలు, సయ్యత్తరాష్ట్రములు, ఆగ్రాబాదు 100 లక్షలు, చతురత్వమైతే వైశాల్యమును గలిగి యున్నది. ఈ దేశములు ఇంగ్లీషువారి పాలనమునకు పూర్వమీవిధముగా విభజింపబడి యుండలేదు. వారివీలు నుబట్టి, దేశమును వశముజేసికొని కొలది, ఈ రాష్ట్రములను నిర్మించిరి. ప్రతిరాష్ట్రమునకు విభజింపబడుటకు వీలులేనంత వికస్యముగా గూడియున్నదని చెప్పటం అసంగతము. దేశ పాలనమునకు ప్రస్తుత రాష్ట్రములు అందుట కష్టమనియు, ఆ యా రాష్ట్రములలో విలసింప ప్రజలలో సమానమయిన పురోభివృద్ధి జరుగనప్పటివరకు అనర్థదాయకమనియు తేలినప్పుడు, ఈ రాష్ట్రములు విభజింపబడ నుండవలయుననుట అవివేకము, అన్యాయము.

ఆంధ్రరాష్ట్రము.

ఆంధ్రమహాసభవారు వారి యుద్దేశములు వివాదాభివృద్ధి, అన్యోన్యసహాయము, వాణిజ్యవ్యాపారవిజృంభణము, ఆరోగ్యరక్షణము, శరీరవ్యాయామ సాధనవ్యాపకము, ఆంధ్రసాహిత్యమును వృద్ధిజేయుట, రాజకీయోద్యోగములలో తిగన ప్రాబల్యమును ఆంధ్రులు కలిగియుండుటయని వివరించుచున్నారు. ఇవి యెవ్వరికిని కంటగించవలసినవి కావు. కొనియాడదగిన సమదేశములయి యున్నవి. కాని మానీయులగు నరసింహరాజుగారు నెలవిచ్చినట్లు ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణమే ఈ యుద్దేశమునకు ప్రాణత్యుల్య మయినది. ఈ విషయము యంతవరకే కాక ప్రాయము లేనిమాట వాస్తవమే. అందుచే రాష్ట్ర నిర్మాణమే ప్రపంచసృష్ట ములంకరం ముటలేదు. సాన్తర్థపు రీయోద్యమమును గోతుతోనే గిల్లి జేయవలయుననిగాని దానినాపసేతరు? అగమ్యుడు సమాద్రమును వ్రాచి యెత్తించినట్లే యుండును. రంధ్రా నేపథ్యములను పాటింపకుడు, హిందూదేశముల పురోభివృద్ధి కయి వారి భావలను బట్టి రాష్ట్రములను నిర్మించుట కెవల మనసరము. అట్టి నిర్మాణము సాంఘిక, జాతీయ, సామ్రాజ్యత్వములకు ప్రతిఘటనమేముత్రము కాదు. దేశీయమహాసభ చెన్నపురిలో జరిగినప్పుడు, నేనీ ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణ మావశ్యకమని విషయ నిర్ణయసభలో జెప్పగా ఆంధ్రరాష్ట్రములవారు సానుభూతిని వెలిపి ఈవ్యవహారమును పూర్తిగాజర్పించి, రాజోత్సవభావ బాంబాయిగరమందు తిరిగిచర్చకు దెచ్చుచిరి. మనదేశమునకు ముందు రావలసిన స్వపరిపాలనము కానదాదేశమురలెకెక్కు తరగతి ప్రజలు నివసించు స్వతంత్ర రాష్ట్రములను గలిగియుండి, అన్ని రాష్ట్రములను ఒక్కముఖ్య ప్రభుత్వముక్రిందకుండు యోజనంపజేయునది. భావికాలరాష్ట్రము 1,72,45,178 మంది ప్రజలను, 88,488 చతురపు మయళ్లను గలిగియుండును. కాక ఒక్క పెద్ద రాష్ట్రము వలెనే యుండును. ఆంధ్రరాష్ట్రానిర్మాణము దేశాభివృద్ధిదాయకమనియు, స్వలాభోపేతమనియు, గొందరు వాపోనుచున్నారు. మా ఆంధ్రదేశాభివృద్ధికి గాఢమనసరమయ్యున్నప్పుడు స్వలాభమునకయి సాటు పనులలో తప్పులేదనియు, ఒకరి హక్కునీతి యుక్తికరిక లాభకరముగా మండలయువనుట యన్యాయమనియు, దేశమున కంగములగు ఆంధ్ర రాష్ట్రములను బలవంతము పుష్టి గలిగియుండుట దేశాభివృద్ధి కాదనియు జెప్పుచున్నాను. ఆంధ్రరాష్ట్ర మొసంగబడనేని దేశీయత్వము తెప్పటివలెనే యుండును. దేశమును బెంగాలునుండి విడదీయుటవలన నేమి వివక్షలు సంభవించెనో ప్రతీతియు చెప్పెదరుగాక. దేశీయీలు ఆనందమగ్నమయియున్నారు. బెంగాలీలు దుఃఖపడుట నేమి కారణముననలేదు. ఇప్పుడు దేశమునకు పండ్లందు రాష్ట్రములు మన ఏకాంతియగు భంగకరముగా నుండెనో ఇక రెండుమాడు ప్రోత్సహించుట నిర్మించినయెడల ఏమి భంగము కలుగునో నాకు తోచుచున్నది. రాజకీయ సభాపేక్ష కల నుండి, "ఏక జాతీయత" యని ధర్మమిచ్చుచు వారు ఆ జాతీయతను బలపరచు

చాసుగారి బిల్లును, కాశ్మీరీ రచనలూ వివాదా కాసనముల నెట్లెదిరించినో తోచుచున్నది. ప్రతి రాష్ట్ర వ్యక్తియు తన యభివృద్ధి కయి గట్టి యత్నములు చేయుచి వర్ధిల్లనేరదు. పరిత్యాగము, విపద్ధనము ఆన పరములు రాజకీయ చర్యల కన్యాయించునవిగావు. మన పోరుగు వాని కపకారము చేయు రాదుగాని మనయభివృద్ధి కనుకూల మేదోమాచుకొనవలయును. కాబట్టి ఆంధ్రరాష్ట్రమునకయి సామాన్యముతో మనము సక్రమాంతరేణమును జేయక తప్పదు. మోర్టింజి ప్రభుత్వ ప్రత్యేక చేపాతరాష్ట్రమును నిర్మించుట కయి ఈ కిందికారణములను వాసిరి. "దేశము ప్రజలుసమానముగాని బెంగాలీతో సతపణంపబడిరి. అందుచే వారి యభివృద్ధి కంతరేణము దగిన అవకాశములను గలిగియుండ లేదు. దేశములో బాల భాగ ముద్యోగములు బెంగాలీల వశము యుండుటచేత మాదేశములో మాయోద్యోగములు మావకావలయునని దేశీయీగోలపెట్ట మొదలిడిరి. దేశములో నిటీవల గొప్పప్రభోధముగలిగినది. బెంగాలీల నుండి తాము తప్పించుకొననిది తాము బాగుపడ మని దేశీయీలు చెప్ప మొదలిడిరి. వారి యాశ్చర్యము నిప్పుకు తొలగింప మేరమున్నగు గొప్పయాదోశము పుట్టి తీరును. అందుచే ప్రస్తుతకాలమే ఈ యనసరమయిన మార్పుకకు దగిన తరుణము." ఆంధ్రుల కోరికలను సఫలము నొందుటకయి ఈ మాటలంతయు దోడ్పడును.

మన తెలుగు జిల్లాలు రాజధానియందలి యితరజిల్లాల కంటె ప్రారంభ విద్యయందు వెనుకబడియున్నవి. ఉన్నత రాజకీయోద్యోగములలో ఈ రాజధానిలో భారతీయులు 987 మంది కలరు. అందులో 157 మంది మట్టుకు ఆంధ్రులు. మన ఆరక సోదరులు తుపికులగుచునని మనము భయపడ నవసరములేదు. ఒకసంసారమునందున్న అన్నలు పూర్వాభివృద్ధి తమకు తమసంసారములకే వ్యయము జేసికొనుచు తమ్యులు విభజనము కావలయుననిన కోపము విధమున ఈయన సోదరులు స్వాభావికముగా ఆగ్రహము నొందుచున్నారు. కాని మనయభివృద్ధికిని, మనజాతీయాదర్శన సాఫల్యార్థమును మనము దృఢముగా పోరాడవలసియున్నాము. మనము వారుకు కారణముతో విడిపోయియు గాక. అనేకలక్షలమంది ఆంధ్రులచేత సంతకములు పెట్టింది, మనము పార్లమెంటుకు సయితము రాష్ట్రము కొరకయి మహాజరులను పంపెదముగాక. యుద్ధాంతరము మన కనేకవరదానము లనుగ్రహింపబడుట. ఆంధ్ర రాష్ట్రము దొకటియై యుండునుగాక.

విద్య.

మన తెలుగుజిల్లాలలో 1008 9 మందికిని ఇతరజిల్లాలలో 1008 17 మందికి చదువురమ్మును. ఇందుచే మనమెంత వెనుక పడియున్నదియు తెలుచున్నది. టీకాలను బలవంతముగా పాడిమించునట్లే గవర్నమెంటువారు బలవంతవిద్యను జెప్పవలయును. సాంకేతిక, పారిశ్రామిక, వ్యావసాయక విద్యాకాలములు గావలసియున్నవి. విశాఖపట్టణమందున్న మెడికలు సాతకాలలో 50 సంవత్సరములనుండి ప్యాసయిన ఆంధ్రసభ అసిస్టెంటు 50 జనులకంటె 7 సం॥లో ప్యాసయినవారి సంఖ్య హెచ్చయినది. దీనిని మెడికలు కాలేజీగా చేయుటకు బదులుగా ఎత్తి జేయవలయుననియో, లేక ఈవిద్యార్థులు 2 1/2 సం॥ల చెన్నపురిలో జయవలయుననియో ఒక ఎత్తి జేయబడినది. ఈవిద్యార్థులు చెన్నపురివారికంటె హెచ్చుగాను, గొప్పగాను పరీక్షలలో కృతార్థులయినపాపము ఇందుకు కారణములు. రాజమండ్రిలో ఎక్. టీ పరీక్షతీసివేసి అందరిని చెన్నపురికివచ్చుచి ఒక క్రొత్తకమ్యునుకులగజేసి ఏవిద్యాలయములను వేయవలయుననినను ఆదెబ్బయించుగా తెలుగుదేశమునకుదగుట దురుష్టము. ఈ పాధ్యాయులు లేక కొట్టుకొనుచున్న దినములలో టీకా పరీక్షలు 200 గోలు, అంతపురములలోని ట్రేనింగు పాఠశాలలు మూడు బడినవి. 78 వారి ప్రాముకాలయములు రాజధానిలో నుండగా ఆంధ్రదేశమును 19 మట్టుకే కలవు. నెల్లూరులో ఒక్క కాలేజీలేదు. ధాకాలోన్నట్లు ఒకవిశ్వవిద్యాలయ ముంధ్రదేశమునకుండవలయును. ఇంగ్లాండులో 10 యూనివర్సిటీలుండగా మదరాసు రాజధాని కొక్కటి కలదు. ఈవిశ్వవిద్యాలయము మూలకముగా దేశభాష పెంపొందునట్లు జేయవలయును. శ్రీలంకను ఉన్నత విద్యాలయము లేన్నో గావల సీయున్నది. వానితో సాటు నివాసభోజన, వ్యవసాయము వారిమండవలయును.

(స్వకీయని లేఖకునిమాది)

ఈ నెల 12 వ తేదీ : ఉదయము 9 గంటలకు నూతన మార్కెట్టులో కృత్రిమార్ధమహాసభ సమావేశమయెను. అగ్రాధికారి గారిని బాంధ్యము వాయిద్యములతో పుకేసి విరి. సుమారు రెండువేల మంది ఆధునాజనము సభకు కరించిరి. విన్నవించుటల కొంతయు పరిమళము గానున్నది. మంథులు అనేకులు హిందూ శ్రీమతులు, కొంతమంది ఆంగ్లేయ శ్రీమతులు వచ్చియుండిరి. ప్రతిభులు గా వచ్చిన వారిలో నీక్రిందముఖ్యులగువారిని ఉదాహరించుచున్నాము:—

శ్రీమతులు రావుబహదూరు కె.రంగారావులు గా॥ కె. ఆర్. వి. కృష్ణారావు, గా॥ బి. ఎస్. కృష్ణ, గా॥ మోచగల్లరామచంద్రారావు, మహామహాపాధ్యాయ నాయకశాస్త్రి, కోపలి మామంతరావు, కాకనాథుని వాగేశ్వరరావు, కొండ వెంకటప్పయ్య, వేమనరపు రామదాసు పంతులు, గా॥ సి. వి. నరసింహరాజు, వారణాశి సుబ్రహ్మణ్యము, కోడి రామమూర్తి నాయుడు, వి. జి. కె. ఆయ్యంగారు, యోగి శ్రీనివాసశాస్త్రి, కె. వెంకటరెడ్డి నాయుడు.

బి. పట్టాభినివాసరామయ్య, కల్లూరి. నూర్యనారాయణ రావు, న్యాపలి హనుమంతరావు, చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము, మిట్టకొడ్డి సుబ్బారావు, చెవిటిగంటి సుబ్రహ్మణ్యము, చోరంబడి వెంకట్రావు, బులుసు గామజోగారావు, ముట్లూరి కృష్ణారావు, గావులబాహుర్ సి. ఎస్. శాస్త్రి, గంటి లక్ష్మీన్నది. మ్యూప్రకాశరావు, బుర్రాశేషగిరిరావు, శ్రీమతి శ్రీనివాసమ్మ (ఇక్కడేనైనది), ఎస్. వి. కట్టాచ (చేరాడు), డి. మాధవగారు, యె. కె. రామస్వామిఆయ్య, దేశపాండ్య సుబ్బారావు, కోనాసీతారామరావు, ఎం. ఏ. గార్లు దారాపు 550 మంది ప్రతినిధులును, వేయిమంది ప్రేక్షకులును వచ్చియుండిరి.

అనంతరము కాతా శ్రీరామశాస్త్రిగారు సంజేమాతరమున జాతీయ గీతమును బాడిరి. సభ్యులందఱును ఆంధ్రమాతకు గౌరవము చూపుటకు నూతనగా నిలబడియుండిరి.

తరువాత సుశర శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు శేదపతనమును గావించిరి. యం. లక్ష్మీనరసింహశర్మగారు ఆంధ్ర లోక ప్రపాదమును కద్యములను మహాపాదముగ పాడిరి. యం. కేశవరాయ శర్మగారు కృత్రిమార్ధ సభకు పక్షమును ప్రార్థనను గావించిరి. మాలా సాహెబుగారు హిందీభాషలో భగవత్ పాఠము గావించిరి.

కాతా శ్రీరామశాస్త్రిగారు ఆంధ్రమాతకు గూర్చిన కొన్ని పద్యములను సభ్యుల మనఃముల నాకర్షించునట్లు గానము చేసిరి. పద్యములు భార, రసపూరితములై సభ్యుల నానందవార్ధిలో నోలబడించిన వని విన్నవించుటలో సంతోషములేదు.

తరువాత సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు బి. వెంకటపతి రాజుగారు తమ స్వాగతోపన్యాసమును జరిపిరి. వీరి యుపన్యాసము సర్వజనాను మోదకమై ఉన్నది. తాదర్శనము చూచక మై దీర్ఘమై యున్నది. వెంకటపతి రాజుగారు తాము చెయికిగిరింత విశ్రులముగాను, కారణములముగాను, ప్రాసించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర సమస్యకు మదినోకటి మాట నోకటిగాక హృదయ పూర్వకము చిక్కుదీసి ఆంధ్రరాష్ట్ర మావశ్యకమని దృఢముగా బట్కి యుండిరి. తమతాత్రధర్మమును కార్యరూపమున నిశ్చయించి యుండిరి. తరువాత శ్రీరామగంటి రామారామనింగారు సటియహాసభకు అధ్యక్షులుగానుండు విషయమై రా॥ బ॥ కొచ్చర్లకోట కృష్ణారావుగారు ఉపపాదించిరి. ఈ ముహూర్తమును మో॥ రామచంద్రారావుగారును, వి. నూర్యనారాయణ రావుగారును, బి. యె. కేశ్వరగారును, కె. వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారును, రావుబహదూర్ హనుమంత శాస్త్రిగారును, సి. వి. నరసింహరాజుగారును, కోడిరామమూర్తి గారును బలపఱచిరి. తరువాత అందఱును తమ సమ్మతిని కరతా శధ్యములతో తెలియజేసిరి. అగ్రాధికారిగారిని కర్పూర చూరములతో నలంకరించిరి. జయజయధ్యానములును, నిందే మాతర కేకలును మండిరము ప్రతిస్పందింపఁజేయుచుండెను.

అనంతరము సభాధ్యక్షులు తమ ముహూర్తాసనమును జరిపిరి. వీరియుపన్యాసము వీరావేశమును పురికొల్పునదై, పుకొన్నది నూతనమై యున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రాకర్షకమును గూర్చి తమపూర్వాభిప్రాయమును తెల్లడించిరి. సంఘసంస్కరణము మన అదృశ్యములకు మిగుల సహకారులు కావ సంస్కరణము విషయమై మనకు నిర్భయముగా పాటుపడవలయునని పలుమారు నొక్కచొప్పు

తరువాత విషయ నిర్ణయసభ యేర్పాటుచేయబడెను.

లింగమధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు విషయనిర్ణయసభ సమావేశమగును. మహాసభసభ సామంతులము మూడుగంటలకు సమావేశమగును.

నాటకములు.

ఈనెల 11 తేదీ రాత్రి విశాఖపట్నం ఆమెయ్యార సమాజమునా కృత్రిమార్ధమహాసభ కార్యక్రమమును ప్రదర్శించిరి. అందు హాస్యగాని పాత్రమాలము ప్రశంసనీయు ముగానున్నది

గుంటూరు ప్రస్తుకంపెనీవారును, బల్లారి సరస్వినోదినీ సభవాకును నీపుకమున నాటకములను ప్రదర్శింపనున్నారు. గుంటూరువారు శేటిదినమున హరిశ్చంద్రనాటకమును ప్రదర్శించురు. బల్లారివారు 18 తేదీన తమ ప్రదర్శనము నిత్తురు.

ఆంధ్ర మహిళాసభ 12 తేదీ సాయంత్రము మూడు గంటలకు పునమందిరములో సమావేశమయెను.

శ్రీధర వెంకటేశ కట్టాచగారు కాకాభరన్న హామో ౧౧ తేదీన “భాషా ప్రముక్త రాష్ట్రములకు” గూర్చి హామో భాషలో ముచ్చటించిరి. ఆ సేతులు వచ్చియుండిరి.

ఆ ద్రోధ్యమ ప్రశంస.

(చంద్రహాస చిదంబరపు గారు వక్తా, భాషణ)

కా॥ భాగోజీరము నీతమాజులకుగ
ల్లంజేసి నూత్నప్రభో!
ధామానామలక్ష్మిని సుగ్రహలా
య్యంగొల్పి ఏమించి ని!
త్యాగంబం బాడనూర్చి యభ్యుదయమి
మ్మా! పుత్రపాత్రుల్యమి య
మ్మవంబులో నెలకొల్పి యాంధ్రజనన
మ్మా! జగజ్జీవనీ॥

చ॥ ప్రవతుల మాతృదేశ హిత
భావనమర్పితులైన మీ దురా
కవించుదంబు దోషమును
గన్నయనుంగు నెలది “ఆంధ్రమా
తవికేతనంబి నొప్పుము
దమ్మదే! సాగరతుంగ భంగవై!
భరమునవిచ్చుచున్నయది స్వాగత
మాంధ్రజాలార మీకింక.

మ॥ ఇలవై మీరభిర్భక్తి కేందుటకు ప్ర
త్యేకాంధ్రరాష్ట్రంబై కా
నలయొక తప్పక త్రేప్తయత్నిములును
ల్లంగార్యభారంబుమీ!
కిలవైధాత విధించెనాయములదా
మెంజేసి శంకింతురా?
వలదా నాయక తాంధ్రదేశముంక
బ్రాహ్మలో మనస్సుమ్మడి॥

ఉ॥ కోటలు దాలుమంటలకు
కోటలు బల్కిన నేమికార్య మా
రాటుమోడ కర్తము భ
రంబని భీతిహింప కాత్మభా
హాటముగా బ్రవర్తనల
నందలు నాంధ్రహితైక బుద్ధి మో
మోటుము లేక నల్లుడిక
పూరిన కార్యము నిద్రి నొందగాక
నీ॥ మోమోటుములు మాని పూని నిశ్చల లీల
వేసన్న కార్యములు శేయుడయ్య
నియలిమై కార్యములో నెరవెను పట్టుల
పరుల మామఱుమలా పట్టుల న్య
ఆత్మలాభము నొందు భిక్షావగల వారి
నెద్దరికములే పెంచుటయ్య
ప్రాతినిధ్యము నేయు వారలు తమ విధుల్
భక్తిమై నలుపంగ వలవటయ్య
దేశహిత కార్యమునందు తెన్నులందు
మనకవిచ్చుంబు లింకను మానడయ్య
నిష్కపట వృత్తి చరియింప నేర్వకయ్య
ధన్యమతులూ బహుశాంధ్రతకయాలార॥

ఆంధ్రహాసక వ్యవహారము.

[మున్నంగి లక్ష్మీచంద్రసింహశర్మ గారు-వివరము]
మ. సుమనోమోదమెనంగ బూర్వగరము
స్ఫూర్తికొ స్ఫూర్తిగొన్న వ్యా
సమనోభావములచి యాంధ్రజనుల
సమస్తప్రభావములై

యమరక జేయంగ దన్న వోద్యమనా
ప్రాం శూదయంబయ్యెక
అమితోహ్లాదభరంబునం గడగ లెం
డాండ్ర యాంధ్రాజుల.
మ. ప్రాంతాంధ్రాని నూర్వచంద్రులు దినా
రాలెంబులుం బ్రీతి
వ్యకటాక్షముల నింతు గాత నరసిం
హ ప్రాధనంబాత, వా
రక లోకావన రామచంద్రకృపనాం
ధ్ర వ్యాప్తి యాంధ్రాని మం
చలంకసితి ధ్యానముం జలవ లెం
డాండ్ర యాంధ్రానిజుల.
మ. తలమిత్రాగమనప్రమోదమున నాం
ధ్రాక్షోజీ హృత్కుండరి
కతకుల్ విచ్చుగ స్వాస్థ్యంబులు
కాక నెనెల్వట్టె య
గ్గతివోమంబుజ నెదిరితెలిం
గాంచెక గవిప్రాధనో
న్నతిశ్రీసుగ్రహంబు జాటు నిదురం
జాలింపు దాంధ్రానిజుల
చ అమితఫలప్రదంబున
యాంధ్రానిహాస్యము భాస్కరోదయ
క్రమముగనుండు, నెమ్మది జ
గర్భితమించి పరకృపాకరా
గమునం బంతుడంచు దమ
కంబున నాంధ్రానిహాస్యప్రీతి
గము హితభోధనము నడ
క్రాలెమిమ్మెనం దాంధ్రానిహాసక.
మ. పృథులై సత్కృతులై మహామహుల నెం
తేలితెలిమెం గాంచి వా
రి పుకొన్నట్టిక దోకునీడయ్యు, కి
రించెయ నీయాంధ్రాక్ష
కపురంధ్రీజనని స్పృశించుటయ వి
క్వాస్తానూనంబు వి
జ్ఞ పీఠంబులో సమాకారకృతిక బలంక
కార్యంబుగా భక్తుల
చ్చపువైతాళికులైరి తెందు :దురం
జాలింపు దాంధ్రానిజుల.
మ అడగెన్ లోకముంబు, మైత్రులతెకల్
హర్షాశు హేమాంబువుల్
విదుమక, ప్రేమసమీరముల్ వివరం బు
ధీప్రకృతికాంబులై
లై విచ్చుక దెలివక వహించి జగమెం
తే భోధరంజలు నీ
కొడుకుల్ బెట్టుకునవ్వికావించె మే
లోగనమ్మ యాంధ్రానికా.
మ. విలసద్వృత్తిక జేరినాము నినునీ
వింపగ కేడించు ని
ర్మలకాయజ్ఞ సుధా ప్రవాహమభిలాం
ధ్రాక్షోజీక బాటించి త్వ
మలకల్ (దెంచి సమస్తభావమునం గు
ప్రకృతికాంబులై
ఇల లాలించుచు గామ నీకదె పను
స్ఫూర్తింబు లాంధ్రానికా.
మ. అకలంకస్థితి నీకుమాకలు ని
త్యానంద పంహారా
యకమా మున్నదనంత వైభవము భా
గ్యంబును దర్శింప వా
రక పీఠించె రాంధ్రాక్షరమనో
గాతవ సంధాన జే
దిక నానీకముల్ రమ్మ జయ
శ్రీ, యాంధ్ర ధాత్రీమా.
మ. ఎలమిన్ విశ్వకలాలయంబు, నెల ప్ర
త్యేకాంధ్రరాష్ట్రాని నీ
విలసద్వృత్తికలకల్ లింపుచుని హృ
త్పితంబునన్నిల్లి ని
శ్వలభ క్షేప్ నిను నీయపు త్రేతలు పూ
జల్నేయుచున్నారలా
కలసంబున్నదే దీన్ని మాంధ్రజననీ
కీర్తిప్రభావానీ.
గీ. ఆంధ్రభాషావిలాస మంచలంబు తృప్తి
నాంధ్రాక్షేపకలి పాదాంబులకు
బుచ్చుముగనిచ్చి ధన్యత బోధిపాదం
వసుధ నివియెప్పు నాచంద్ర భాస్కరముగ.

బరోపా మహాసంగ్రహము.

జర్మను సబుమేర్లనుల దురాగతము.

లూసిటేరియాను ముందుట.

అమెరికావారు సముదాయపీఠకోరుట.
రక్షింపబడినవారు.

లండను మే 12:— లూసిటేరియా స్త్రీయలొకరిని
ఎంతమంది రక్షింపబడినది నిర్ధారణ కాలేదు. రక్షింపబడిన ప్ర
మాణులను హిందూ వేశములకు తెలియజేయబడినది తక్కిన
వారిని గురించి బ్రతికియున్నట్లు తెలియజేయనియెడల మునిగి
చనిపోయినట్లు భావించుకొనలేదు.

అమెరికావారు సముదాయపీఠ కోరుట.

ఫలావస్థ మునిగి పోవుటలన, ధామధు గారు
చనిపోయిరి. అమెరికావారి కషింపు, గతమైట అను
స్త్రీయలనుముంచిరి. వీనినిగురించియు, లూసిటేరియానుగురిం
చియు సముదాయపీఠ చెప్పవలసినదని, జర్మనులను అమెరికా
వారు కోరుతురు.

విల్మను గారు అకలంబించుపద్ధతి

విల్మను గారు జర్మనీవారి కొకబాబు వ్రాయుదురు.
దృఢభావముతోను, స్పష్టముగను అమెరికాదేశీయుల
అభిప్రాయానుగుణముగను వీరు సంగతి
సందర్భములందుల వ్రాయుదురు. ఈ బాబులో నీ క్రింది
సంగతులున్నవి:— నాకాయుధములలో పాటించవలసిన ధర్మ
ములను జర్మనుల కట్టుపడవలెను. ఏదో అక్రమకార్యమును
చేయదలచినాము నాగ్రత్తగనుండునది ముందుగ తెలిపినంత
మాత్రమున దీని ముందుట వ్యాచుముకాదు.

విల్మను గారి స్నేహితులిట్లు తెలియజేయుచున్నారు:—
జర్మనులు వ్యతిరేకాభిప్రాయ మిచ్చినను ఏమిచేయవలసినచ్చి
నను దానిని తిప్పక చేయుదురు.

ప్రజలు వివేకముగ నేనలోచేయమందుట

మెల్ బోరను లూసిటేరియా ముందికేయవలసినవలన
న్యూజిలాండు, ఆస్ట్రేలియాలో ప్రజలు వివేకముగ నేనలో
చేయవచ్చును.

ఇంగ్లీషు పత్రికల అభిప్రాయములు.

అలహాబాదు మే 12:— కెయిజరును అరెస్టులో కలసి
ఘోరములను చేయు అపరాధులు సందరును గూడ వ్యాచు
వాహ్యులైరి. ఫ్రాన్సులోను ప్లాండర్సులోను పోలండులోను
వారి నోడించుట తగిన శిక్ష కాబాలదు. జర్మను దేశమున
ప్రవేశించి దేశమంతయును జయించవలెను. తెర్లిను నగరమును
ప్రవేశించినగాని ఈ రక్తప్రాసవంతి యును వృథ యగును.
అంతకు తక్కువ శిక్షయే యెహ్యదియును జర్మనులవలనగా
నాటబాలదు. టెమున్ పత్రిక ప్రధాన వ్యాసమును వ్రాసినది.
టెలిగ్రాఫు పత్రిక నాగరకతానుకూలముగ యుద్ధ విబంధనల
నతిక్రమించిన వారెంత గొప్ప వారైనను గూడ తగిన శిక్ష
ననుభవించ వలసినదే యని ఆస్క్విత్తు మంత్రిగారి నుడివిని
వాక్యములకు టెలిగ్రాఫు పత్రిక హెచ్చరించు చున్నది.

189 అమెరికావారు చనిపోవుట

లండను మే 12:— లూసిటేరియాలో 189 గురు
అమెరికనులు హతులైనది అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల
రాయవారి ప్రకటించెను.

అమెరికాసంయుక్తరాష్ట్రములవారు జర్మనులకు పంపిన
కతనముల తంతివాస్త.

లండను మే ౧3:— వాషింగ్టను, నేటిరాత్రి అమెరికా
సంయుక్తరాష్ట్రములనుండి తెర్లినుకు తంతివాస్త పంపబడినది.
అమెరికనుల గ్రాణములను హరించిండులమును అమెరికా
నుల స్వార్థంత్ర్యమున నల్ల ఘించినందులను అమెరికావారు
జర్మనుల నుద్రివానిలనుజేసి మరల రక్షింపమని మిరన్నుడును
చేయరాదనియు జేసినదో, అమెరికను లెందులకును శుభక
దీయునారు కారనియును మొగమోటుముగ లేక నుడివిరి.

ఇంగ్లండు

రాజగారి పుట్టినది ము

లండను మే 11:— ఇంగ్లాండులోను అధివేశముల
లోను రాజగారి జన్మదినోత్సవము జరుప సక్రమరేదని
యును ఆనాడు పతాకములను మాత్రమెత్తిన చూచునీయును
లండను నెడలులో ప్రకటించబడినది.

హిందూ దేశములో నెలవు యిచ్చుట.

సిన్హా మే ౧౨:— ఇది వరకు శ్రీజార్జి పత్రికరగారి
పుట్టినదినము గూర్చి ఏప్రిలు నెల 28-వ తేదీ వచ్చిన ప్రక

టమును మరల వాగించింది ఈసంవత్సరము జ్యూను నెల
౧౩ తేదీని పుట్టినదినము శుభముగా జేర్చుచుటకు నిశ్చయించిరి.
కాని ఆనాడు వేడుకలు వైశ్యవివ్యాసములు ఫిరంగు
లను కాల్చుట, ఓడల నలంకరించుట మున్నగు నవైవిధ్యమును
జరుగవు. ఇదివరకు ప్రకటించినట్లు పతాకము లెత్తబడును
విరుదములపట్టిక లానాడు ప్రకటించబడును.

అంగ్ల సాంఘికవాదుల ప్రకటనము

లండను మే ౧౧:— సాధుజనబాధా వివారజ్ఞాము
ప్రారంభింపబడిన ఈయుద్ధమున ఆంగ్లపతాకచ్ఛాయవాక్రయించుట
సాంఘికవాదుల కందఁగిరి అత్యంత విధాయకముగ
కార్యము. అత్యుదార స్వాగత్యగభావముతో వాంగ్ల దేశ
మువారు సంగ్రామమునకుఁడగిరి, ఈసంగ్రామమున కమ్య
ప్రాశ్న దేశములవారు చేయుచున్న సేవ యత్యంతశ్రావ్య
పాత్రము. జర్మనీదేశపు యుద్ధ విచారము నుపశమింప
జేయువరకును మన మొత్త మాత్రమును విశ్రాంతిని గొన
రాదని బ్రటిషు దీవులలోని సాంఘికవాదు లొక యుత్తము
ప్రకటనమును గావించిరి.

సౌతెండులో జర్మను బాంబులను వేయుట.

అలహాబాదు మే ౧౨:— సౌతెండులో ఒకజర్మను ౧౦౦
బాంబులను వేసినది. ఒకమగ్గి చనిపోయెను. ౨౦౦౦౦ల పొ
నప్తము కలిగినదని లండను నుండి యొక విలేఖరి పంపినపుత్తి
కకు వ్రాసెను.

రిస్సిగు సంత.

అలహాబాదు మే 12:— రిస్సిగుసంత మరయొక ఆ
గంటకు ౭రుజనంగ సరకులను కొనవచ్చున విదేశీయులు వ్యవ
సాయకభవనమునకు వెలుపల పోవడమి. విస్తారముగ సరకు
లను కొనిరి. మేరీరాజీగారు మధ్యాహ్న మచటికెచ్చిరని
లండనువిలేఖరి పంపినపుత్తికకు వ్రాసెను.

బ్రటిషు దీవులలో జర్మనులు.

అలహాబాదు మే 12:— జర్మనులకు వందగ్రాము కలుగ
కుండుటకే తీవర్ములు పోలీసువారువారిని ప్రత్యేకస్థలమున
కంపుచున్నారు. బ్రటిషుదీవులలో చాలకాలమునుండి నిరసించుచున్న
జర్మనులను దేశమధ్యమునకు పొమ్మని హెచ్చరించు
చున్నారు. బర్మను హాజులోను వ్రాజుభద్రులోను న్యూకా
సియాలోను జర్మనుల గందరగోళములు కలిగినదని ట్రెన్సు
పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

మంత్రిగారు చెప్పవంతులు.

లండను మే 13:— బ్రటిషుదీవులలో జర్మనులమీద
ద్వేషము వృద్ధియై అల్లరులు జరుగుచున్నవి. పట్టణములోని
జర్మనులను ప్రజలు తరిమి, బదాయులను కొట్టునొక మంగలి
వానిని నీటిలోముంచిరి. ఈసు ఎండులో జర్మను దుకాణముల
మీద కొందరు పడి అల్లరిచేసిరి. దీనిని
అడచుటకే పోలీసువారిని పిలిచిరియను వైకులను పిలిపిం
చిరి. కడచిరాత్రి చాలమంది పోలీసువారికి దెబ్బలుతిరిగినవి.
ఇంకొకల జర్మనులను పూర్వ రక్షించుట వీలులేకపోయిరి.
కామన్స్ సభలో ఆస్క్విత్తు గారిట్లు చెప్పిరి:— లూసిటే
రియాను ముంచి, జేముటువలన ప్రజలందరిలోను అసంతోషమొన
గోషముకలిగిరి. ఇందులో ఆస్క్విత్తుమేమియులేదు. ఇంత
లక్షమ మిదివరకన్నకు కలిగియున్నది. మిలిటరీ వ్యవహారము
ఎనుసరించి ఇదివరకు తగిన్నియేర్పాటులు చేయబడినవి
ఁగోచేసిన సేరమునకు దురదృష్ట వశమువలన నిరపరాధులకు.
వాధకలుగుచున్నది.

శత్రువులను ప్రత్యేకించుట.

లండను మే 13:— ఇటీవలజరిగిన కార్యములనుబట్టి
ప్రజలుచాల వాగ్రహ భావముగా నున్నందున శత్రువులను
ప్రత్యేకించు విషయమును చాలశ్రద్ధ పుచ్చుకొనుచున్నారని శత్రు
విరముగ తెలిపెదనని పాన్ల మొంతు ప్రాంతభాగ ఆస్క్విత్తు
మంత్రిగారు నడివిరి.

అంగ్ల చిన్న నౌకలను జర్మను

టార్పిన్ నౌకలు దాకుట.

లండను, మే 13:— బారబరెసు, కొలంబియా, మిపు
రా, క్రైస్టు అను అంగ్ల చిన్న నౌకలను మేనెల 1-వ తేదీని
2 చిన్న టార్పిన్ నౌకలు తాక 150మి.మును బాంబులు
వేసి పాగిపోయినవి అంగ్ల నెర్వ వాళ కేవలం తెలుడగ నవి

జర్మను నౌకలను తరిమి ముంచివేసినవి. కొలంబియా ముంద
బడినది దానితో నవ్వోగులును. వానివలన 16 గురు హతు
లైరి ఒక్కడమాత్రమే రక్షింపబడెను. క్రైస్టును మీరాను
నిలవ నేనగోని సబులెప్టు నెండు నడిపించెను.

వ్రాసు

పరాసు ప్రకటనము

లండను మే 11:— పారిసులో నధికారు లిటుల
ప్రకటించిరి. నిన్నను మేము తెల్లయములో పట్టుకొనినసానము
లను మరలస్వాధీనము చేసికొనవలయునని జర్మనులు చాల
ప్రయత్నముచేసిగాని తరిమివేయబడిరి. అగ్రానునకు తర
మున మేము ముందునకుపోవుమనే యుద్ధము. ఒకశత్రువా
మును కాలెస్సి ఘోర్నభామును కాలెస్సియండి సౌబెజుకు
పోవురాజబాటుమును మాస్వాధీన మైసవి. మేము కాలెస్సిలో
మరఫిరంగులను మరి 280 మంది జర్మనులను పట్టుకొంటిమి.
క్రాస్నీద్ద రి ప్రదేశములలో మేము సైన్యముల సేర్వరచితిమి.
జర్మనుల రాకపోకలకు చిక్కుతట్టినామి.

లెస్సునుండియు డోజీనుండియు జర్మను సేనలు
మోటారుబండ మీద వచ్చినవిగాని వారికక్కడను విజయము
కలుగలేదు. నిన్న రాత్రి ౪ సాయలు జర్మనులు
తీవ్రముగ మమ్ము దలపడి పరాభూతులై వారి
లో సైనికులు చాలమందినవ్వపోయిరి. అందుముఖ్యముగ లూను,
నోటకుడేము, డీలారెట్టి, సౌబెజు, న్యూవిలేవాల్లలనద్ద వారికి
మిక్కిలి గొప్పనష్టము కలిగినది. న్యూవిలేవాల్లనద్ద మేము
జర్మనుసయినకులను పట్టుకొని ముందునకు పోగలిగితిమి. నిన్న
సాయంకాలము 50 మందిజర్మను సయినగోర్నోగులను మేము
పట్టుకొంటిమి న్యూవిలేనద్ద జర్మనులు మరల టెంకకు తోల
బడిరి జర్మనులు మొదట విశేషముగ ఫిరంగులను గాల్చి
పిమ్మట మమ్ము మార్కొనిరిగాని మేము వారిని పూర్తిగా
నోడించితిమి. వారిలో మితిమీరిన సయినకులు ౪౪ మైరి.
మేముక్రమియకొనినసానములన్నిటిని మేమునిలుపుకొంటిమి.
జర్మనులు డెస్సియ్యమీద 2 గుండ్లను కదలిబెర్మను
మీద ౧౧ చాంబులు వేసిరి. అచట ౧౨ గురుప్రజలు చని
పోయిరి. మాఫిరంగులు జర్మనులను ఫిరంగులనుకాల్చుకుండచేసి
నవి జర్మనువిమానములలో నొకవిమానమును నెంచినవారును
2 విమానములను మేమును (ఇగ్లీషువారు) నాశనముచేసితిమి.
జర్మనులు మా (అంగ్ల) విమానము నొకదానిని నేలగూర్చి.

లండను, మే 12:— పారిసులో నేను సాయంత్ర
మిటుల ప్రకటించబడినది. డిక్టమూకు కుత్తరమున ఈజరు
కుడిగట్టున తెల్లయనులకుం తెన మొగను కాపుగాచిరి. సోయవార
మునాటిరాత్రి శత్రువులు తీవ్రముగ దలపడగవారినితరిమిచే
సిరి. డిక్టమూకుకు దక్షిణమునగూడ తెల్లయనులు ముందుకు
పోగలిగిరి. ఈవైజుకు తూర్పున మా(అంగ్లీయుల)వైజర్మనులు
వివచాయవును బ్రయోగించిరి. అంగ్లీయులు ముఖపట్టులును
ధరించి వివచాయవునుండి స్వత్యము చేసికొని ఆ పొగ
చల్లారగా నే గుంపులు గుంపులుగా వచ్చుచున్న జర్మనుల
వై మరఫిరంగులను తుపాకులను గాల్చి వారికందనిమాతముచే
సిరి. మేము అగ్రానుకుత్తరమున చాలదురమునవరకును ముందు
నకుపోగలిగితిమి. లూను ఎదుట దారుణమైన యుద్ధము జరిగి
నది. ఆ యుద్ధమున మేము జర్మనుల స్థానములను లూనువెర్చి
లను గొడ్డునకడ్డముగా మన్నట్టియు వెళ్ళుజర్మను కందకము
లను ఇంకను నక్షిణమున నోటిరుడేడుడీలారెట్టిలోని ఈ
యొక క్రైస్తవ రివాళయమును జర్మను లొకకోట్కింద
మార్చియున్నాడు. ఆ నేకమాసములనుండి వారు దానిని పట్టు
దలతో కాపాడుచున్నాడు. చివరకు లొంగిపోయినది. దేవా
లయమునకు దక్షిణముననున్న కందకములన్నియును మాకు
స్వాధీనమైనవి. వానిలో వందలకొలది జర్మనులకములు కన
బడినవి. జర్మనులు మమ్మును దాకగా మేము వారిని
తరిమివేసి సోబెజుకారెస్సిలో జర్మనులసైన్య స్థాన
మున కత్తి సమీపమునకు వును ముందునకు పోతిమి
వారి రాకపోకలు జరుగకుండనూడచేసెను నుద్యుక్తులమెతిమి.
తీవ్రముగపోరి న్యూజిలాస్ట్రాలో ఫిరంగులచే రక్షింపబడు
చున్న శత్రువామును పట్టుకొంటిమి. ఆ గ్రామముగూడ మా
స్వాధీనమైనది. మేము పట్టుకొనిన జర్మనులసంఖ్య చాల
హెచ్చిపోవుచున్నది.

పారిసు మే 12:— పరాసు అధికారి టిట్లు ప్రకటిం
చిరి. అగ్రానుకు కుత్తరభామున లూను ద్వార నేనా ముఖ
మునంగు తెన్ను మును ముందుకు పోయిన యెల్లప్రదేశములను
నిజము తెల్పుకొంటిమి. లూనునద్ద మాత్రము జర్మనులు గాల్చి
వేశల నడిపించి వాము పంపు పోగొట్టుకొనిన ప్రదేశమును
పట్టుకొనిరి. తక్కినచోట్ల ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది.

పారిసు మే 12:— పరాసు అధికారి టిట్లు ప్రకటిం
చిరి. అగ్రానుకు కుత్తరభామున లూను ద్వార నేనా ముఖ
మునంగు తెన్ను మును ముందుకు పోయిన యెల్లప్రదేశములను
నిజము తెల్పుకొంటిమి. లూనునద్ద మాత్రము జర్మనులు గాల్చి
వేశల నడిపించి వాము పంపు పోగొట్టుకొనిన ప్రదేశమును
పట్టుకొనిరి. తక్కినచోట్ల ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది.

బ
బొంబయి మేడిత:—బొంబయి పయినీరు శ్యామ్మ
సాంవత్సరిక సభ చేటి సాయంకాలము జరిగినది. ఈసభలో
డైరెక్టరులలో నొక్కట తెలియజేసిరి:—తెక్కలు సరిగనున్న
వని భాగస్వాములను కోరిరికాని, ఆడిట్ రిపోర్టురాలేదు.
డైరెక్టరుల రిపోర్టునొక సంవత్సరము చేసిన తరువాత వాగినింగలి
తెలిసినది. ఆడిట్ రిపోర్టు సచ్చరకు రిపోర్టు విషయమై
యోచించుట ఆవశ్యమనవలెను. డైరెక్టరు గారి టు
తెలియ జేసిరి:—రిపోర్టురానిమాట నిజము. రిపోర్టుచచ్చరకు
సభ నిలిపివేయ బడినది.

బొంబాయి గవర్నరు.

బొంబాయి మే 12:—కొల్లపూరు మహారాజుగారికి అతిథులుగ బొంబాయి గవర్నరు గారు, వారసులవరమును చేసి కారువెళ్లి ఈ వేట నాలుగు రోజులు జరిగినది. తరువాత వీరు కే.వారమునాడు మహావైశ్యము లోగిరిచ్చి. ఒక పెద్ద పులి, ఒక చిరుతపులి, ఇంకొండు ఎలుగు గొడ్డు, మూడు కాయములు ఈ నాలుగు రోజులలోను వేటాడబడినవి.

కందకముల పోరాటము.

కర్నీపట్టణములో ప్రత్యేకముగ జాపుట

పూనా మే 12:—నేటి ఉదయమున కర్నీలో కందక ములలోనుండి ఎట్లుపోరాడునది, పూనాలోని వైకుంఠకు ప్రత్యేకముగ కనపడుచుండెడిది. రాయలు ఇంజనీరు పటాలము దీనిని కనపర్చింది. కందకములనెట్లు ప్రత్యేకములయ్యో వీరిని ఎట్లురక్షించు కొనవలయునో అందఱులు చూపించబడినవి. దట్టముగ వేటాడిన ఇనుప కంచెలను నరికి ఎట్లు దారి చేసికొని పోవలయునో భూమిలో మందుకూరి ప్రేమి కను పరచబడినది. కందకములలో నుండి క్రమవలమిద ఎట్లు బొంబులను వేయవలయునో ప్రదర్శించ బడినది. రణరంగమున వైకుంఠమిద బొంబులు పడకుండ నెట్లుచేసి కొనుచున్నారో అట్లే ఇంజనీరులు ఆచ్ఛాదనల నేర్పరిచి జూపించిరి. ఇక్కడకు వచ్చినవారిలో చాలమంది టెంట్లో యుటవైకుంఠము. ఇండియన్ సేనకు సంబంధించిన రిజిమెంట్ ఆఫీసరులను స్త్రీలును కలగ.

యాత్రీకుల ప్రయాణములు.

కమిటీవారి సలహాలు.

బొంబాయి మే 12:—యాత్రీకులను సంగక్షించుటకు బొంబాయి శాసనసభలో నుపపాదించబడిన యొక చట్టమును గూర్చి యాలోచించుట కేర్పరచబడిన ప్రత్యేకసంఘమువాటియల నూదించిరి. స్టీమరుకేవునగూర్చి నిబంధనలలో మార్పు చేయవలెనని కోరిరి. యాత్రీక రక్షణకాధికారికి తెలియ పరచబడిన సాముకన్న తక్కువ కేవునే నౌకాధికారులు పుచ్చుకొనుటలో బాధపడియున్న లేదుగాని అట్లు పుచ్చుకొన గోరువారు అధికారికి తెలియపరచబడిన మొత్తమునకు లోగానే మొదట మిక్కిలి తక్కువ మొత్తమును పుచ్చుకొందమని ప్రతిపది యాత్రీకులందరు నాశపడి బొంబాయికి చేరగానే సాము కనకాళి మున్నంతమితికి పోచ్చించుచున్నారు. ఇందువలన అనర్థము కలుగుచున్నదని సంఘమువారు నుడిచిరి.

కలకత్తా

రైలు సమాచారము.

వైరుపూరు, మే 12:—నేడువరమున వర్షము మెండుగా గురియుటవలన శాంతిపూరిత నెత్తున పెద్దబాటలో సాగ్యతీపు రమునకును బెల్లె చెడినది ఉధృతము ప్రక్కపాట ప్రయాణమున కనుకూలముగ లేదు గాన 48-39 రైలు బండ్లలోని ప్రయాణికు లవలంబండ్లలోనికి మార్చబడిరి. కొద్ది కాలములోనే బండ్లు మరల సరాసరినందున.

ఆలహాబాదు

హరిద్వారకుంభ మేళము-జననవృత్తము.

అధికారుల కార్యము.

ఆలహాబాదు మే 12:—హరిద్వారకుంభ మేళములో జనసమృద్ధములన ఒకరినొకరు త్రొక్కికొని కొందరు చనిపోయిరి. దీనివలన మై సంయుక్తరాష్ట్రముల దొరతనమువారు కొన్ని సంగతులను ప్రకటించిరి. చనిపోయినవారినిగురించి డిప్టీమేజిస్ట్రేటు గారు, పంచాయతీదారులచేసిరి. వీరితీర్పు లొనిసంగతులు. ఇదివరకు తెలియజేయబడిన సంగతులలో సరి పోవుచున్నవి. ఒక పోట రోడ్డుచాల ఇరుకుగానున్నది. కాళ్లు బారుచున్నవి. ఇక్కడ చాలమంది చేరిరి. వీరు దిగుట కారంభించిరి. ఇద్దరు స్త్రీలు కాళ్లుబారి పడిపోయిరి. తక్కినవారు వీరిమీదపడిరి. వెనుకనున్న వారికి ముందేమి జరుగుచున్నది కనపడదు. వీరిని ముందుకు రాకుండ చేతనైనంతవరకు చేయబడినది. కాని, వీరు ముందుకు వచ్చుట యుగలేదు. ఈ మానవ ప్రవాహమును నిరోధించుట కెంత తీరము? ఇత్యంతయు సర్దుకొనునప్పటికి, 9 గురు పురుషులు, 18 గురు స్త్రీలును నలిగి చనిపోయిరి. ఇద్దరు మాత్రము దెప్పలకెగిరినట్లు తెలియుచున్నది. వీటిలో నొక గానాయకాలమే చనిపోయి. తక్కిన

వారిని వారి స్నేహితులు తీసికొనిపోయిరి. ఒకపిల్లవాడు చని పోయినట్లు కనమును స్నేహితులు తీసికొనిపోయినట్లును చెప్పుచున్నారు. ఇదిహాడ కలుపుకొని మొత్తముమీద 24 గురు చనిపోయిరి. ఈజనవృత్తము కేవలము ప్రమాదమువలన కలిగినది. ఇందునకు అధికారుల నెరవరి నెవపెట్టవలసినదనిలేదు.

ములాను

ములాను స్పెషలుకోర్టు.

పోలీసు నూపరింబెండెంటుగారి సాక్ష్యము.

ఒకవరుసను హిందూస్త్రీలనందరిని చెరుపుట.

ములాను మే 12:—స్పెషలు కోర్టువారిపేరుల కోలు మనుగారు వెంకటేశ్వరవాయి నిటుల నుడిచిరి. ఆలిపూరు తాలూకాలోనే ఘోరములగురురాతములు జరిగినవి బండి పోటుదారులచట హిందూదేశమున అంగప్రభుత్వ మంతరించినదయును తాము జర్మను చక్రవర్తిగారిచే పాలింపబడుచున్న వారమయిన నుడిచిరి. అచటి పెద్దపట్టణములకు యుద్ధ సంబంధముగల దేశములయొక్కయు నగరములయొక్కయు పేర్లనుబెట్టిరి. ఆలిపూరునకు లండను, జర్మనీకు ఫ్రాన్సు జుగ్గివాలాకు బెల్జియము అని పేర్లుపెట్టిరి. మార్చి 14 వ తేదీని నా ను జుట్టు విడి పోయినది. వారు చేయవలసిన పనులను స్థిర పరుచుకొనిరి. ఆ రాత్రి యే యొక బండి పోటు జరిగినది. రెండవసారి జుగ్గివాలాలో బండిపోటు చేసినపుడు హిందూస్త్రీల నందరినిగూడ వరుసబెట్టి చెరిచి చాలమంది పురుషులకు గాయములు కలగ చేసిరి. వారిలో నొకడు చనిపోయెను. బండిపోటుదారులు 500 మంది యుండిరి. మేము “సల్లజర్మనుల”మని వారు చెప్పుకొనిరి జర్మనులు జటాయి కొక మైలుదూరము నున్నారని వార్తచేసిరి. ఈ బండిపోటులకు కారణమేమియును కనబడదు. హిందూవర్తకుల మహమ్మదీయులలో పురుషులపేర్ల మీద కాతాలను పేర్ల అరుపులందయు వారిభార్యల యొక్కయు కుమార్తెలయొక్కయు పేర్ల మీదనే కాతాలు పెట్టవలయుననియు కోయటయే కాగణముగా కనబడుచున్నది. లాహోరు

“హిందూస్తాని” పత్రిక.

లాహోరు మే ౧౨:—హిందూస్తాన పత్రికలో ప్రజలకు భయముకలిగించు లేనిపోసంగతి ఒకటి వ్రాయబడినట్లు మజిలీపురుషు పోలీసు నూపరింబెండెంటుకు, అసిస్టాంటు నూపరింబెంటుకు, ముల్తానలోని ప్రత్యేక న్యాయుడగు యెదుట సాక్ష్యమిచ్చుచు తెలియజేసి. దీని విషయమై హిందూస్తాని పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.— దీనిభావ అపార్థము చేసికొన బడినది. ఇది యంతయు ఒకపాఠశాలకు వలన వచ్చినది. ఈ పాఠశాలకు తరువాత పత్రికలోనే మేము సంస్కరించుకొంటిమి. భారతీయులు కార్యరూపముగ అంగ సామ్రాజ్యమునకు సాహాయ్యము చేయుటకు సిద్ధముగ నుండ వలసినదని ఆవ్యాసములో వ్రాయబడినది.

లాహోరు కులకేసు

కమిషనరులు విచారించు చుండుట.

అప్రూరు నవాబుఖాను వాంగ్మూలము

లాహోరు మే ౧౨:—లాహోరు కులకేసు నిన్న తిరిగి ప్రారంభమైంది. అప్రూరు నవాబుఖాను తన వాంగ్మూలములో తిరిగియుట్లు తెలియజేయ వారంభించెను.—నేనుయల అడేరి స్టీమరు సింగపురము వచ్చినది. తరువాత మేయందరము క్రిందకు దిగి పట్టణములోనికి వెళ్లితిమి. ఇదివరకు పరిచయమున్న కొందరు స్నేహితులు కనపడిరి. వీరికి మతేనేట్లునైదుధిరంగి పటాలములోపని ఇంత మంది ఎందుకు హిందూదేశము నెట్లుచున్నారని వారడిగిరి. తిరుగబాటు పట్టియ యుద్దేశముతో నింతమంది వెళ్లుచున్నామని నే నంటిని నెక్కు సయినకలక తిరుగతీయుటకు యత్నించితిమి. బడ్డి గంగదగోళము జరిగినట్లు మొట్టమొదట పివాంగులో తెలిసినది. పివాంగునకాశ్రయములోనొక స్టీమరునుండెదానిమీద ప్రయాణ కురివలన, దీనినిగురించి తెలిసినది. ఇతడు సరియైన సంగతులను చెప్పలేదు. ఎవ్వెను భయమువలన మమ్ము కొంతకాలమువరకు పివాంగులోనుండిరి. హిందూదేశములో తిరుగబాటు బయలుదేరుటవలన అపివేరిన మేయనకొంటిమి. మేము పివాంగు లోని పోను స్నేహులను పిలుపుల దోచిగొని, ఆయుధములను మందుసాగిని పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించితిమి కాని ఈ యెత్తు సాగలేదు. కనుకటా ముస్లీముల బయలుదేరిన తరువాత, ఆ మేళకాండే కొందరితో సరియొక స్టీమరు బయలుదేరి

నది దీనినిగురించి కనుక్కొని తెలుపవలసినదని మేముఅమ్ముకొని బాతుపత్రికాసంపాదకునకు బెల్జిగ్రాముఇచ్చితిమి. జవాబుపూడ మేమేసాముచెల్లించితిమి. మేముపివాంగు గన్నరుకు దర్శించితిమి. పోనాకు, మానిమామరుస్టీమరు మా పక్షములో నివాస కొందరుండి. ఈస్టీమరులు పివాంగురేవులోనుండెప్పు వీనిని అక్కలాపంపివేయుట గవర్నరుగారు నాకాశ్రమాధికారికి ఉత్తర విచ్చిరి. తరువాత మేము రంగూన చేరితిమి. ఇక్కడనున్న వైకుంఠకులకు పూడ తిరుగ తీయవలయునని చూచితిమి. ఆయుధ సామగ్రి నియ్యవలసినదని, ఇక్కడి జరాసుని అడుగగా నరదండలకు అంగీకరించలేదు. ప్లాటమునలో నొక బొంబు ప్రేలి మాపక్షము వారిలో నొకని చేయి పోయినది. స్టీమరుమీద నా స్నేహితులు చెప్పుకొనుచుండగా సింగులెస్. మాస్టీమురు ముగ్గినదిలో ప్రకటించుటకు సిద్ధముగ నుండెను. వాకు ఒక అల్యూమెను గిన్నె కనుపించినది. దీని ఆకృతి వింతగ నుండెను. ఇది నా స్నేహితులకద్ద నుండెను. బంగాళా దుంపలను ఉడుక పెట్టుటకు పరికరమ్యుని చెప్పివారు. దీనిని గురించి మరికొన్ని సంగతుల నడిగితిని. మేము హిందూదేశము లోనికి వచ్చినతరువాత బంగాళాదుంపలను వంటచేయుదుమా దీనిని మేము దొరలకు పెట్టెదము అప్పుడంతయు నీకు తెలియ గలదు. అని బయలుచెప్పిరి తరువాత మరికొన్ని సంగతులను విచారించితిని. బంగాళా దుంపలనగా, బొంబులనిలేదని తరువాత స్టీమరు అట్టోబరు 29 వ తేదీని కలకత్తావచ్చినది. రాజద్రోహ గ్రంథములను, ఆయుధములను మేము దొంగతనముగ తీసికొనిపోవలయునని చూచితిమి తరువాత రైలుమీద, మేము పంజాబుకు వెళ్లితిమి. నాది వాల్యూరాగ్రామును నివాసము. ఇది లూథియావా జిల్లాలోనున్నది. ఇక్కడకు అట్టోబరు 18-వ తేదీని వచ్చుతిని. కలకత్తాలోను, కొన్ని రైలువే స్టేషనులలోను, నిజవయించ బడకండ కొందరు తప్పించుకొని వచ్చిరి. గ్రామము చేరినపొటనే వీరిని చూడవలయునని తొందరపడితిరి. నేను కొక్కరిని చూచితిని మేము ఎన్నియో సాయలు పంజాబు తూర్పునకున్న జిల్లాలో తిరిగితిమి. మేము ఎన్నియోసాయలు సమావేశమైతిమి. మోగాలోని బ్రెజిని దోచికొనవలెనని, నిశ్చయించితిమి మా పక్షములోనివారు కొందరు మాంటాగూనుగీలో బాధింపబడిరి. వీరిని పోషించ వలసిన యావశ్యకమును గురించి చర్చించితిమి. ఆయుధములను, సామును సంపాదించుట యవసరమగుటచే యుగొంటిమి. గుజరుసింగుద్వారా బొంబులిదవరకే తయారుచేయ బడినట్లును, ౨౦౦ ప్రకటన పత్రికలు సిద్ధముచేయబడినట్లును, ఒక పిహువరుకు వెల్లి విప్లవపక్షమువారిలో చాలమందిని చూచి నట్లును బాయిపరమానందు ఎం. ఏ. ఒక ముద్రణశాలను పెట్టి రాజద్రోహ గ్రంథములను ముద్రింపించు భారము తనమీద చేసికొనినట్లును మాకు తెలిసినది.

బుడువాటుగలవారి చేసిన తీర్మానమును బాయిపరమానందుకు చెప్పగా, ఆయుధములు కదా కాకలసి యున్నవి. బ్రెజిలలో ఆయుధములు లేవు కావున బ్రెజిలను దోచుకొనదని తెలియ జేసెను. లాహోరు కంటోన్మెంటునుండి ఆయుధసామగ్రి వచ్చునట్లు కర్తవ్యసింగు యేర్పాటుచేయబడినదనియు, ఇద్దరు ముగ్గురు నాయకులను, మొదట తీసికొనివచ్చి చేసిన యేర్పాటులు, సరిగ నున్నచో లేదో చూడవలసినదనియు కంటోన్మెంటుమీద చాలమంది పడి, ఆయుధసామగ్రినిసంపాదించు యూగోపియనుసాల్వరుల నెరించుటకొకదినముననిర్ణయించవలసినదనియు, పరమానందు చెప్పగా ఆయుధములేనిచో కంటోన్మెంటు మీద పడుటకు వీలుండదని నేనని, ఈవలన మంచి కాదని చెప్పితిని. కాని లేని పోని కంటకచేసి నిరుత్సాహముచేయవలయును ఆయుధ సామగ్రియున్న కొట్టును బ్రదుకుకొట్టుట కిదివరకే యేర్పాటు చేయబడినదియు ముక్తాసింగు తెలియజేసెను. పరమానందు లో సంగతి సందర్భములను మాట్లాడుటకు కాశీరాము నాథ ను సింగులు చివరకు నిర్ణయించ బడిరి. లాహోరు కంటోన్మెంటులోనే ప్రదేశముమీదపడియెదిరించ వలెనో తనిశ్చేయగా యేర్పాటులన్నియు తృప్తకరము నునట్లు మల్లను పురుషులలో కర్తవ్యసింగు నాథనుసింగు కాశీ రాముల మాకు చెప్పిరి. కంటోన్మెంటులో నుండి ఆయుధములు తప్పకదొరకుననియు, ఇంబరు 25, 26 వ తేదీ రాత్రి కం న్మెంటు మీదపడుటకు ఆనుల్లిమి అందరిని తీసికొని వచ్చుటకునాయకులందరికి ఉత్తరు విచ్చెననియుపూడ వారు తెలియ జేసిరి. మేము ఎన్నియో బండిపోట్లు వేయుట కాలోచించితిమి. పాటియా సకస్థానములోని ఢిల్లీలోను, రజ్మీనా లోను బండిపోట్లు వేయవలచితిమి. shahj, మాయెత్తులు సాగ లేదు ఫిరోజ్ పుర నాథ్య వివరములను నాకు చూపిరు లలో నొకడు చెప్పెను. ఇతని పేరు ఫిరోజ్ సింగు. ఇతనిని కొంతకాలము నాయుట్లో ఉండ నిచ్చితిని.

అంతా బంగారు యువకులు వచ్చుకొంటున్నారు.

కలకత్తా మే 18:—లాహారు గుట్టలలో సంబంధమున్న వారికి సేవల కేంద్రం, సర్వేయర్ల వాధ సేవల కేంద్రం, ముఖ్యంగా పబ్లికేషన్ల కేంద్రం ఇతరుల కోసం వాడుకను గుర్తించుటకు వేయబడినది. కలకత్తా మే 18:—లాహారు గుట్టలలో సంబంధమున్న వారికి సేవల కేంద్రం, సర్వేయర్ల వాధ సేవల కేంద్రం, ముఖ్యంగా పబ్లికేషన్ల కేంద్రం ఇతరుల కోసం వాడుకను గుర్తించుటకు వేయబడినది. కలకత్తా మే 18:—లాహారు గుట్టలలో సంబంధమున్న వారికి సేవల కేంద్రం, సర్వేయర్ల వాధ సేవల కేంద్రం, ముఖ్యంగా పబ్లికేషన్ల కేంద్రం ఇతరుల కోసం వాడుకను గుర్తించుటకు వేయబడినది.

కనడా ప్రాంతమును దిద్దరువు.

లాహారు మే 18:—బ్రిటిష్ కాలనీయల్ శాసనసభలో, పరివాంతు రాజులపై కనడా ప్రభుత్వము వారికి ఉత్తరువు చేసినది. ఈ ఉత్తరువు నెవ్రెంబరు 30-న తేది వరకు అమలులో ఉంచబడునని తెలియచేసినది. అందుచేత వలసవెల్లవారు చాల కష్టపడుదురు. ఈ కాలములో గూరి కొరకుని ఇక్కడికి వెళ్లదలచిన వారు రానివ్వబడదు.

సింధూ.

శత్రువులచే దీనిలుగా పట్టుకొనబడిన వారికి

జీత బట్టీ ములు

సింధూ, మే 18:—సింధూదేశమునుండి యుద్ధరంగమునకు వెళ్లిన సేనలలో ఆంగ్లేయులైన వారితో యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఇందులో 618 జనము వరకును వారికి జీత బట్టీలు పూర్తిగానే యివ్వబడును. పిమ్మట ఆంగ్లేయులకు (ఏ) వైద్య నిబంధనలు ఇండియా గ్రంథము 2-వ 228-వ పేజీ గా ప్రకటించబడినది. సాధారణ వైద్యులకును ప్రత్యేక వైద్యులకును ఇండియా యుద్ధరంగములో సకము జీతము ఇవ్వబడును. ఆంగ్లేయులకు సామాన్య 250 పౌనులకు తక్కువ గాకుండు 1000 పౌనులకెక్కువ గాకుండు ఇవ్వబడును. ఇందులో 80 పౌనులకు తక్కువకును. ఈ వార ఆంగ్లేయ శాసనసభలో సమీక్షించబడుచున్నది. ఇందులోని నిబంధనలను (2) రిజిమెంటు యుద్ధరంగము ఆంగ్లేయ వైద్యులకు యుద్ధరంగము ఇవ్వబడును.

(ఏ) సేనాభాగములకు బ్రిటిష్ పౌరులకు వాడుక సంపన్నమునకు 1000 పౌనులు వాడుకను 250 కి తగ్గకుండు 80 పౌనులకు సకము. రిజిమెంటు యుద్ధరంగము పిమ్మట నిరుద్ధరంగములకు ఇవ్వబడును. (2) రిజిమెంటు వారికి వారికి వారికి ప్రకారము ఇండియాదేశ సేనాపతిగారి ఆంగ్లేయ జీతము కొద్దిగాగాని ఇవ్వబడును. 14-2-15 తేదీ 4 వ యుద్ధ శాసన ప్రకారము కనడాదేశములోని నియమాలను గురించి. పిమ్మట తెలిసికొనుటకు ఇండియాలోని వారు పిమ్మట ఆంగ్లేయులకు కంప్యూటరు గాని ఇతరదేశముల వారు ఇండియా ఆఫీసు పిమ్మట కంప్యూటరు గాని ప్రాయశః. ఈయన ప్రభుత్వ యధికారము నుండియు అమలులోనికి వచ్చును.

అధికారులకు వచ్చిన యుద్ధ వార్తలు

సింధూదేశపు మంత్రిగారి పంపుట

సింధూ మే 18:—సామెందు పట్టణము దగ్గర జర్మను బట్టెలు నూరు బాంబులు వేయగా 20000 పౌనుల అక్రమము కలిగినది.

ఇతరులకు వచ్చిన యుద్ధ వార్తలు ఆంగ్లేయమునకు వచ్చినది. లెజిస్లేషన్లను మిశ్రమంధరించారు ఎన్నికలకు సంబంధించి, సేనాపతి వెనకకు పట్టి ముందుకు ప్రోగ్రెస్ కోసం వచ్చును. ఈయన పట్టుకొనిన ప్రత్యేకముల నుండి నియమాలను పూర్తిగా తెలియజేయుచున్నారు.

కలకత్తా పబ్లికేషన్లమునుండి లాహారు గుట్టలలో సంబంధమున్న వారికి సేవల కేంద్రం, సర్వేయర్ల వాధ సేవల కేంద్రం, ముఖ్యంగా పబ్లికేషన్ల కేంద్రం ఇతరుల కోసం వాడుకను గుర్తించుటకు వేయబడినది. కలకత్తా మే 18:—లాహారు గుట్టలలో సంబంధమున్న వారికి సేవల కేంద్రం, సర్వేయర్ల వాధ సేవల కేంద్రం, ముఖ్యంగా పబ్లికేషన్ల కేంద్రం ఇతరుల కోసం వాడుకను గుర్తించుటకు వేయబడినది.

లాహారు గుట్టలలో సంబంధమున్న వారికి సేవల కేంద్రం, సర్వేయర్ల వాధ సేవల కేంద్రం, ముఖ్యంగా పబ్లికేషన్ల కేంద్రం ఇతరుల కోసం వాడుకను గుర్తించుటకు వేయబడినది.

లాహారు గుట్టలలో సంబంధమున్న వారికి సేవల కేంద్రం, సర్వేయర్ల వాధ సేవల కేంద్రం, ముఖ్యంగా పబ్లికేషన్ల కేంద్రం ఇతరుల కోసం వాడుకను గుర్తించుటకు వేయబడినది.

అందులకు చెప్పబడిన కథానుగాలును బ్రహ్మశ్రీ దండిభట్ట రామమూర్తి శాస్త్రిలవారు.

కాన్పులవారు గోదావరిలో ఆమలాపురము తాలూకా మోడెస్ట్లు ఆగ్రహము నివారము. జ్యోతిషశాస్త్ర పండిత్యము పీఠిక వంశవారంధరమునకు విద్య. కాన్పులవారు శాస్త్రమున నిపుణులు తమతండ్రిగారి చెంతనే ఈవిద్య నభ్యసించి స్వతంత్రుల వారికి మరొక నన్ను తెచ్చిరి. చింత ప్రాయముననే కాన్పులవారు చాల ప్రఖ్యాతిని బడయ్యిరి. ఇటీవల హైదరాబాదు సంస్థానమునకు మంత్రిత్వమున బడసిన బాల్యం గారు మున్నగు గొప్పవారికి కాన్పులవారి జ్యోతిష ప్రజ్ఞయందు చాలనమ్మకము గలరు. ఆమలాపురము నుండి కొంతకాలము వెలుపడిన జ్యోతిష ప్రకాశిక యను మాసపత్రికా సంపాదక భర్తయక కాన్పుల వారి కక్కరుగ నుండి చాలభారమును పూనిరి. కారణం తరముల వలన నట్టి ప్రకాశికాసంపాదకుని నిలుపబడదలసి వచ్చుట చాల సంభావకము. కాన్పులవారు ఈ నెలలో చెన్నపురికి వచ్చిరి. పిమ్మట వ్యాధిమూర్తులు మున్నగు కొందఱు గొప్పవారితో జ్యోతిష శాస్త్రవిషయమున ప్రశంసించిరి. ఈ నెల 8-వ తేదీ రాత్రి తిరుగిళ్ళెడిలో కాన్పులవారికి కొందరు సంపన్న వృద్ధులు విందుచేసి రత్నభూషణ శ్రుత్యమున తాంబూలాలు నొసంగి సత్కరించిరి. ఆవిందుకు వెళ్ళుచుండి ఆంధ్రమున ప్రాచీనులను గూడ వచ్చిరి. కాన్పులవారికి జ్యోతిష శాస్త్రమునందుల యసమాప్తజ్ఞుల వారందరను పలువిధంబుల గౌరవించిరి. చెన్నపురిలోనుండు గొప్పవారును జహం దారులు నెందరో పిమ్మట నింకను ముచ్చటించి గౌరవిగాని శాస్త్రగారి కనిష్టసాదరుఁ డువలెను మహాత్మ్యము జరుగ నుండుటచే వారు శ్రీమతుగ స్వదేశమునకు వెళ్లవలసి వచ్చినది. పిమ్మట ఆగ్రహములలో చెన్నపురికి వచ్చునని కన్పాకర్షిక విని సంకలించుచున్నాను. ఇట్టి కథాంగ్రహము.

ఒక బాంబాయి నాటిమణికి ప్రభుత్వోద్యోగము.

కీర్తి శేషులకు తెలపి మలబారి గారి కుమార్తె యగు శిశోజ మలబారి కన్య గారిని సిటీ రోడ్డులోనున్న రాయలు లండను ఆఫీస్ లోను వైద్యశాలలో సహాయ క్రిమి శాస్త్రజ్ఞులనుగా నియమించిరి. ఈయనను పసిద్ద పత్రికా ప్రచారిణి యు వద్యా శిశోమణియు నై యున్నది.

జోర్జ్ వాంకరము. ముచ్చటించు.

కొలంబో పోలీసుకోర్టులో నొక బంగారీయు వరుడు కాలిజోడును, కొంతసేపున కేరమనకై విచారింప బడుచుండెను. వాని లెల్లి 60 సంవత్సరముల వయసుగల వృద్ధశ్రీ గూడ వ్యాధిస్థానమునకు వచ్చియుండెను. ఆమె తనకుమారుని గతికి యభిముఖ పట్టబాక బిగ్గరగ కేద్యసాగెను. నాపుత్రుని మీరు చెరసాంకంజినవో నేను జీవింప బాలని ఆమె ఏడ్వసాగెను. ఆమె సాక్ష్యమును పుచ్చుకొనట కామెను బోనులో నెక్కించిరి. గాని యభిమతియును ఆమెనెలమట రాకుండెను. కన్నులవెంటనపులు సంతకధారగా స్రవించుచుండెను. నేనుగూడ నపుడు కలకత్తాలో నుండియున్న వో నీనుమార్గ నుతడు చేసియుండెను. నేను నాపుత్రుని నాస్వగ్రామమునకు తీసికొనిపోయి, వారు మరల చెడుసహవాసముచేయకుండచుండుటకు ప్రయత్నించెదను అని ఆమెగద్గదరస్వర మాతో చెప్పెను. ఆమెనుపిమ్మట చెప్పబాకపోయెను. ఆమెనుబోనులోనుండి తీసికొనిపోయిరి. ఆమెసంతాపము చూడగా వ్యాధిస్థానమునకు వచ్చిరి. ఒక సంవత్సరమువరకు

సత్త్వవర్తనము కలిగియుండునని ఎకరినెల 100లకు బానిస విచ్చిన విన్నవిండులచేతుని వ్యాధిస్థానమునకు వచ్చెను. ఆతడిట్లు విడుదలచేయబడెను. ఆమె వ్యాధిస్థానమును విడిచిపోవుచు బాబూశివునువోరాజపురము అని వ్యాధిస్థానమునకు వచ్చెను. ఆమెనెల ముగిరాకుండెను.

శ్రీ జ్ఞానోదయ సమాజము, నెల్లూరు.

వైదమాజమువారు ఈ నెల 4-వ తేదీ శ్రీమత్ సర్వకరము రామకృష్ణమా చార్యులవారిచే రచియింపడిన "ప్రహర" నాటకమును ప్రదర్శించిరి. నాటిరాత్రి కలియగ్రహణంధులకు జగద్విఖ్యాతులైన శ్రీమత్ గాధి గారు సతీసమేతముగా విచ్చేసి సమాజమునెంతయు గౌరవించిరి. మాజీకాలక్షేత్రగారు రావుబహదూరు ఆర్. రామచంద్రశాస్త్రిగారు కుటుంబ సమేతముగా విచ్చేసిరి. నాటిదినము ప్రదర్శనము కరువయ్యుచున్న మనోహరముగాను ఉండెను. నాటకశాస్త్రము ఖ్యముగా వారద, హిరణ్యకశ్యప, ప్రహర, శుకాచార్య పాత్రములు శ్లాఘాపాత్రములుగా నుండెను. వైదమాజమువారు కొలదికాలములో మదగాను కేరెచప్రయత్నించుచున్నారు. అని యొక నాటకాభిలాషి వ్రాయుచున్నాడు

Anti German Scenes. The Premier on the Situation.

LONDON, May 12. Anti-German scenes are increasing in the United Kingdom. Germans have been chased in the city and a boastful barber was ducked. A riot against German shops occurred in the east end and police and territorials were called out to restore order. It is reported that so many police were injured last night that it was impossible to provide complete protection. In the Commons referring to Aliens Mr. Asquith emphasised that none could be surprised that the progressive violation of rules of humanity culminating in the "Lusitania" disaster had aroused in all classes a feeling of righteous indignation of which it was difficult to find a parallel. He pointed out that sleeps hitherto had been adequate from a military point of view. One result unhappily was that the innocent were now in danger of paying for the crimes of others.

A Paris Bulletin.

LONDON, May 13. PARIS.—Last evening's Communiqué said:—Fighting north of Arras continued with extreme violence. The enemy reinforced delivered several counter attacks on Tuesday night. They were repulsed with heavy loss. Our progress on Wednesday morning and afternoon threatens the closest and last remaining communication of the enemy's Carenty position. Since Sunday we have taken four thousand prisoners.

Alien Enemies at Large. A DANGER TO THE STATE. Protest of London Businessmen.

LONDON, May 11. After a Meeting on the steps of the Exchange this evening, 200 members, representing the Stock Exchange, the Baltic, Lloyds, the Corn Exchange, the Metal Market and the Wool Exchange, marched in procession towards the Houses of Parliament, to submit a petition to the Members of the Cabinet, calling attention to the danger of allowing alien enemies to remain at large. The Police topped the procession at Somerset House, but a small deputation was allowed to proceed, and was received by the Attorney-General.

Meetings Throughout the Country. The Lord Mayor has offered the use of the Mansion House for a Meeting next Thursday, to organise the movement, and Meetings are being arranged throughout the country.

A Paris Statement.

LONDON, May 12. PARIS:—A communiqué says:—Northward of Arras we maintained all our gains except on Loos front where a night counter-attack enabled the Germans to retake part of the ground captured during day. Elsewhere artillery actions have occurred.

Doraisawmy Iyengar Discharged. The Magistrate's Judgment.

COONOR, May 13. The 1st Class Magistrate to-day delivered judgment in the case against C. Doraisawmy Iyengar, assistant pay clerk, Cordite Factory, who was charged under section 409 I. P. C., with criminal breach of trust by a public servant in respect of 200 ten rupees notes entrusted to him on 8th February. After taking a survey of the depositions recorded His Honour concluding stated:—"Thus it is clear that there is nothing but suspicion to go upon. If the accused did abstract notes in front of the Sub-Magistrate's office he must have been extremely quick as well as extremely daring. It has not been proved. In fact it is only a suggestion based on suspicion that he purposely refrained from being present when the cash chest was opened on the morning of the 9th February. The prosecution witness No. 2, the pay clerk undoubtedly had as good an opportunity for abstracting and secreting the notes on the 9th February morning as the accused had on the previous day. The conduct of both prosecution witness No 2 and the accused on the 9th February is somewhat extraordinary, that of the accused certainly no more so than that of the prosecution witness No 2. Upon the evidence placed and all available evidence recorded it is impossible to frame a charge against the accused who is ordered to be discharged under section 253 Cr. P. C." His Honour added:—One point has been brought in the case worthy of special note and that is the fact that neither the pay clerk nor his assistants though they constantly handle and are responsible for very large sums of money have given any security deposits. I think the question of putting them on the same footing in this respect as Sheriffs of Districts and Sub-Treasuries and clerks etc., handling money in military work department, should be considered at a very early date.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS' AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.
GREAT BRITAIN.

Survivors of the "Lusitania."

List Still Incomplete.

LONDON, May 12. The list of the survivors of the "Lusitania" is very incomplete. Names of prominent personages who have been saved have all been cabled to India and others must be regarded as drowned failing announcements to the contrary.

British Press Comments.

ALLAHABAD, May 12. The "Times," in a leader, says:—The Kaiser and his fellow criminals have become outlaws, and retribution is not achievable in France, Flanders and Poland. We must carry war throughout the length and breadth of Germany. Unless Berlin is entered all bloodshed will be in vain. The Germans will understand no punishment less condign.

The "Telegraph" recalls Mr. Asquith's words "Reparation must be exacted of all persons, whatever their position, who have violated the rules of civilised war."

Police Protection of Germans in Liverpool.

The "Times" states that the Liverpool Police are interned Germans for their own protection and warning those naturalised to go inland for safety.

Anti-German Outbreaks Elsewhere.

Anti German outbreaks also occurred at Birkenhead, Bradford and Newcastle.

Dardanelles Operations.

Lord Crewe's Statement in Parliament.

LONDON, May 11. In the House of Lords this evening Lord Crewe said that the enemy in the Dardanelles, on the night of the 2nd, delivered a violent general attack till midnight. They were repulsed without considerable loss to us but with heavy losses to the Turks. The enemy's reserves came under our search-lights and the French "Seventy-five guns" inflicted very heavy losses.

The enemy re-attacked on each succeeding night till the 6th, but with diminishing intensity, and were easily repulsed. We made some advance and consolidated our positions.

French troops gained an important point on the left, inflicting very heavy losses with the bayonet. The warships throughout rendered most valuable assistance. Australasians had also been engaged in most valuable work on the narrow neck of the Peninsula.

British Socialists and the War.

A Notable Manifesto.

LONDON, May 11. British Socialists have issued a notable manifesto affirming that in this war of liberation it is the imperative duty of every socialist to support the flag. Britain drew the sword in the spirit of exalted self-sacrifice. The manifesto eulogises the parts played by France and Russia, and emphasises that there must be no respite till Prussian militarism has been shattered.

The Damage.

ALLAHABAD, May 12.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—A Zeppelin at Southend dropped 100 bombs, causing one death and £20,000 damage.

Fighting On The British Front.

Sir John French's Report.

LONDON, May 12. Field Marshal Sir John French reports that the Germans on Monday afternoon bombarded our trenches east of Ypres very heavily. They made infantry advance under cover of gas, but failed. Our shrapnel inflicted the heaviest casualties on the enemy when the latter were in massed formation, literally mowing them down.

Yesterday an artillery action took place over the greater part of the front.

BAVARIAN ARMY ORDERS.

No British Prisoners to be Made.

Statement by Deserters.

LONDON, May 12. The Press Bureau publishes declarations by Mr. Martin, Editor of the "Rotterdamsche Nieuwsblad" and Mr. Van Ditmar, a Rotterdam journalist, reproducing statements made to them on separate occasions by three German deserters, whose names, regiments, companies and other details are fully given. They all said that Bavarian regiments under Prince Rupprecht received formal orders to make no British prisoners. The order existed exclusively in the Bavarian army, and soldiers contravening it were severely punished. Prisoners thus taken were not sent to Germany but brought to quarters with their hands bound behind their backs and eyes bandaged, and were then shot under the supervision of officers. They were not told they were going to be shot, and they were mostly wounded men. The deserters gave full details of several of such shootings and the names of the officers present. One of the deserters himself shot five British prisoners, though he disapproved of the order.

TELEGRAMS.

The King's Birthday.

Celebrations Cancelled.

LONDON, May 11.

The "Gazette" announces that all celebrations of the King's birthday at Home and abroad are cancelled, with the exception of the flying of flags.

(LATER.)

With reference to the communique of the 28th ultimo regarding His Majesty the King-Emperor's birthday, it has since been decided to declare the 3rd June, 1915, a public holiday, but there will be no entertainments, reviews, salutes or dressing of ships, or other celebrations. As already announced, flags will be flown and the usual honours lists will be published on that date.

The Leipzig Fair.

Queen Mary's Visit.

ALLAHABAD, May 12.

The Pioneer's London correspondent cables:—Foreign buyers assembled outside Agricultural Hall yesterday half an hour before the opening of the Leipzig fair, and substantial orders were given. Queen Mary visited it in the afternoon.

East Indian Railway Issue.

LONDON, May 12.

Underwriters take 77 percent of the East Indian Railway issue.

FRANCE.

A Paris Reports.

Germans Repulsed.

LONDON, May 11.

PARIS.—A communique says the Germans in Belgium attempted to retake the works captured by us yesterday, but were repulsed.

Allies' Continued Progress.

Our progress northward of Arras was continued. We seized the cemetery and then the eastern portion of Carency, also the road from Carency to Souchez. We took another 230 prisoners at Carency, capturing machine guns.

German Position Invested.

We have invested Carency on three fronts, and the German communications are precarious.

Belgian Successes.

LONDON, May 12.

PARIS.—This evening's communique says that the Belgians north of Dixmude established a bridge-head on the right bank of the Yser and repulsed violent attacks on Monday night. Belgians also gained ground south of Dixmude.

British Annihilation of German Masses.

The British east of Ypres were attacked with gas. They allowed the asphyxiating cloud to pass, protected by masks, and then annihilated, by point-blank fire from machine guns and rifles, the Germans who were advancing in masses.

Allies' Successes Extended.

We have considerably extended our successes north of Arras.

Important French Gains.

A desperate battle in front of Loos ended in our capturing a large German work and an elaborate system of trenches across the Loos-Vermelles road, and further south a redoubt and the chapel of Notre Dame de Lorette, which the Germans had transformed into a veritable fortress. It had been ardently defended for months, but was outflanked. All German trenches south of the chapel were captured, and hundreds of bodies were found therein.

After repulsing a German counter-attack we advanced vigorously, drawing closer to the investment of the German position at Souchez and Carency and further threatening their communication.

We captured, after a violent battle, the fortified cemetery of Neuville Straast, which village we now outflank.

German Prisoners Constantly Increasing.

The number of German prisoners is constantly increasing.

Further German Attacks Repulsed.

LONDON, May 11.

The communique says that the German forces were motored from Lens and Douai but did not succeed at any point. Four strong counter-attacks last night were smashed by us, and the German losses were particularly heavy, especially at Loos, Notre Dame de Lorette, Houchez and Neuville Straast. At the last-named we gained ground and made prisoners.

We had taken last evening over fifty officers.

The Germans last night met with a fresh setback at Neuville. They counter-attacked after a violent bombardment, but were completely repulsed with heaviest losses. We maintained every position.

Bombs on Dunkirk and Bergues.

The enemy, after dropping two shells on Dunkirk, threw eleven into Bergues, killing twelve people.

Bombardment Stopped by Allies.

Our guns stopped the bombardment. The French destroyed one and the British two German aeroplanes. The Germans brought down one British machine.

TELEGRAMS.

BELGIUM.

The Fighting in Flanders.

Advance of the Allies.

ALLAHABAD, May 12.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The "Times" correspondent in Pas de Calais describes the British and French advance yesterday as a combined attack from Lavent up to the river Scarpe. Our share of the line was subject to forty minutes' heavy bombardment. The earth shook under the constant detonation. The French won nearly the whole length of the Arras Lens road. It is officially stated that the French took 2,000 prisoners and six guns.

The British Advance.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—From Elies, which lies north-east of Aubers, which we failed to take after capturing Neuve Chapelle, the British advance promises to place Aubers between two fires.

TURKEY.

Australian Submarine "A. 2."

An Unconfirmed Turkish Report.

LONDON, May 12.

The Admiralty announces that, according to a Turkish communique, a Turkish warship sank the Australian submarine "A. 2" when trying to enter the Sea of Marmora. The crew of three officers and twenty-nine men were made prisoners. The Admiralty has hitherto received no confirmation of the report.

Turkish Positions in Gallipoli.

Attacked, Captured and held.

LONDON, May 12.

PARIS.—It is officially announced that the Anglo-French forces on Gallipoli Peninsula, on the evening of the 8th, supported by guns of the fleet, delivered a general attack on the Turkish positions. They captured with the bayonet several lines of trenches on the heights adjoining Krithia. They forced a conquered ground during day time on the 8th, the Turks not attempting a counter-attack.

A Telegram from England.

The Dardanelles a hard task.

SINCLAIR, May 12.

The following has been received in Sinla from England:—A special correspondent from the Dardanelles writing on the 30th April says:—The army's task is heavy but the position now is perfectly secure and the army now holds a fine tract of flat country with many convenient landing places protected from the enemy's fire.

ITALY.

War Enthusiasm in Italy.

Demonstration before the Premier's House.

LONDON, May 12.

ROME.—Great crowds marched to Signor Salandra's residence and gave prolonged ovation for Salandra and Italy.

CHINA.

Japan And China.

Japan's Attitude.

ALLAHABAD, May 12.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The "Times" Peking correspondent says Japan's virtually eliminating from her list note her demands in group 5 proves that she does not desire to force China to an unequal conflict. It is specially noteworthy, from the British point of view, that she ceased to press her railway demands affecting British interests.

Japanese Government Satisfied.

LONDON, May 12.

PEKING.—The Japanese Minister has signified his Government's satisfaction with China's reply to the ultimatum.

AUSTRALIA.

Australia and the Next Contingent.

LONDON, May 12.

MELBOURNE.—It is announced that the next Australian contingent will include the garrison artillery. There is a rush of recruiting in Australia and New Zealand consequent on the sinking of the "Lusitania."

UNITED STATES.

An Explanation to be Demanded.

From Germany by America.

LONDON, May 12.

The United States will demand an explanation from Germany of the incidents since the establishment of the war zone, namely death of Mr. Thrasher on the "Falaba" attacks on American vessels the "Cushing" and the "Gulllight" and finally the "Lusitania".

President Wilson's Policy.

It is affirmed that President Wilson's document is firm and unmistakable and voices the intense feeling of the country. It insists that Germany shall adhere to the established rules of maritime warfare and emphasises that the advertised warning can in no way justify an unlawful act. President Wilson's friends say that the President is not unprepared for an unfavourable reply, making vigorous action necessary.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War Telegram to the Viceroy.

SIMLA, May 12.

3 Lakhs Property Destroyed.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated 11th May:— Damage done by the Zeppelin which dropped about a hundred bombs near Southend amounted to £20,000 in property destroyed.

Germans held in Check at Ypres.

In the west while the British hold back the Germans round Ypres the Allies have been pressing a vigorous and successful offensive further south and the French report all important gains retained and increased.

Russians Driven Back.

The Russians admit having been driven back in Western Galicia and state that the enemy has succeeded in crossing the upper part of the Wislaka river in the region of Krosno. Austro-Germans have reconquered the lost territory in Galicia to the depth of about 35 miles and their advance guard is said to be within 40 miles of Przemyśl. It appears from a Russian Communiqué also that part of the German Force who invaded that Baltic provinces and attempted to penetrate to the rear of the fortified Nieman line was severely defeated near Zepny Station on the Libau-Vilna Railway.

Consequent on the "Lusitania" outrage there has been a great boom in recruiting in England. Since the beginning of the war anti-German feeling has never been so strong.

The Premier's Statement.

Replying to a question in Parliament Mr. Asquith said the war was begun by Germany with a flagrant breach of treaty and has been carried on with progressive disregard of conventions and previously accepted rules of warfare. The fact is universally known and there is no object in approaching neutral Governments unless or until the latter are prepared to take some action. We trust the neutral nations will growingly realise that the issues involved affect the whole of the civilised world and the future of humanity.

Pay and Allowance to Prisoners in Enemy's Hands.

A Government Notification.

SIMLA, May 12.

It is notified that the Government of India have decided that officers of the Indian Expeditionary Forces (both of the British and Indian Services) who are prisoners of war with the enemy or are reported missing shall receive their full pay and allowances for the first sixty one days and thereafter as follows.

British Service. (a) General and Staff Officers drawing leave pay under Paragraph 236 Army Regulations India Volume 2-Half pay of their Indian appointment subject to a maximum of £1000 and a minimum of £200 a year up to a limit of eight months absence in all from their appointments. Thereafter British half pay of rank and field allowance. (b) Regimental Officers-British pay of rank and field allowance.

(a) Divisional and Brigade Commander Half pay of their appointments subject to a maximum of £1000 and a minimum of £250 a year up to limit of eight months. Thereafter unemployed pay. (b) Other Officers at their option either Indian Army leave pay or British pay of light allowances. The cessation of pay of missing Officers will be governed by Army order No. 4th dated the 14th February 15. With reference to para 3 of that order enquiries from those in India should be addressed to the Controller of Military Accounts concerned and from those outside India to the Military Secretary India Office. As regards British soldiers who are prisoners of war with the enemy or are reported missing the provisions of the Army Orders quoted below will apply to their Army Order No. 10th dated the 11th September 1914 as amended by the following Army Orders:—No. 2nd Para 1 dated the 4th October 1914. No. 3 dated 15th February 1915. No. 1 dated the 1st March 1915. No. 2 dated the 3rd March 1915. These orders have effect from the date of outbreak of the war.

CALCUTTA.

71 Bengali Youth Detained in Jail.

Application for an Interview With Him

CALCUTTA, May 13.

Yesterday before the Chief Presidency Magistrate of Calcutta an application was made on behalf of Mr. Upendra Nath Das Gupta (translator, Calcutta High Court) for permission to interview in jail his nephew Sarayendra Nath Das Gupta who was arrested in Aligarh about a month ago at the instance of the District Magistrate of Lahore in connection with the Lahore Conspiracy case now being tried there. The Magistrate and the application to the Police Commissioner (Farquhar) Sarayendra arrived from America in November last accompanied by Elsie Comber Fingkey, a Mahatma youth who was arrested in connection with the Lahore conspiracy case and in whose possession it is alleged some bombs were found. Sarayendra was taken to Multan, Lahore, Delhi, Allahabad and other places where it is alleged, he could not be identified. He was brought down to Calcutta and is now detained in the Presidency Jail.

TELEGRAMS.

BOMBAY.

The Pilgrim Traffic.

The Committee's Recommendations.

BOMBAY, May 12.

The Select Committee appointed to consider a bill introduced in the Bombay Legislative Council for the protection of pilgrims recommends certain amendments and alterations in the prices of passage tickets. There is, the Committee say, of course no objection in the case of a master, owner or agent charging for a passage ticket a price lower than the price supplied to the Protector of Pilgrims. But pilgrims are liable to be seriously prejudiced if the prices of passage tickets are at first advertised at a low rate and then when pilgrims have flocked to Bombay in the belief that they are to be charged at a low rate, the prices are suddenly increased above those advertised but within the maximum prices originally supplied to the Protector of Pilgrims.

The Bhampta Gang Case.

Sentence Passed.

POONA, May 12.

Sentence in the Bhampta gang case was passed at the City Magistrate's Court this morning by Mr. Balak Ram, acting Sessions Judge. Twelve accused were sentenced to transportation for life, four accused to transportation for seven years, seven accused to rigorous imprisonment for three years, six accused to one year each, and ten accused to one day's rigorous imprisonment each. All have to report their places of residence to the police for five years after release. The unidentified ornaments in the case, to the value of Rs. 15,000, are to be confiscated to the Government.

H. E. The Governor of Bombay.

A Successful Shoot.

BOMBAY, May 12.

His Excellency the Governor of Bombay and staff returned to Mahabaleshwar on Saturday after spending four days shooting in the Kolhapur jungles as guests of His Highness the Maharaja. Starting on Sunday, the 2nd instant, they spent the night as the guests of Colonel Wodehouse at the Residency at Kolhapur, and on the following morning drove some 40 miles to the shooting camp, situated in a most picturesque valley of the hills near the edge of the Western Ghats. The four days shooting was the most successful, and this success was mainly due to the admirable organisation and management of the Shikar under the control of His Highness' brother the Chief of Kagal. The bag for four days consisted of one fine tiger, one panther, two bears and three bison. The four first fell to His Excellency's rifle, and of bison two were shot by Mr. Greer and one by Captain Rigby. On the return journey, their Excellencies halted at Satara and breakfasted with the Collector, Mr. Branson. The lovely weather, beautiful surroundings and generous hospitality of His Highness all combined to the enjoyment of the visit by every member of the party.

The Pioneer Bank, Bombay.

BOMBAY, May 12.

At the annual meeting this evening of the Pioneer Bank, one of the Directors pointed out that though the shareholders were asked to pass the accounts, the report of the auditors had not been received. He had only ascertained the fact after he had signed the Directors report and now moved that the consideration of the report be adjourned pending the receipt of the auditor's report. The Chairman said it was true that the report had not been received, it was a formal matter. It was decided however, to adjourn the meeting pending the receipt of the report.

Trench Warfare.

Ocular Demonstration at Kirkee.

POONA, May 12.

The Officers of the Poona Garrison were given an ocular demonstration of what trench warfare means by Royal Engineers at East Kirkee this morning. The method of construction of trenches and the means used to defend them were shown. Effective employment of gun cotton for cutting paths through the densest wire entanglements was given, and practical proof and demonstrations were made with different kinds of hand-grenade in use in France. Trench mortar was likewise put in operation, and the flight of the missile thrown by it was watched with interest by the spectators. Bomb-proof shelter of the sort in use at the front had also been constructed by the Engineers and formed an interesting part of the sights. Demonstrations were given by Major Bovet, R. E., assisted by Captain Boyd, R. E., and a number of European and Indian Sergeants and men of the Corps. The majority of those present were territorial and Indian. Army Reserve Officers, as also several ladies, to all of whom the demonstrations were most instructive as well as interesting.

PUNJAB.

The Multan Special Tribunal.

The Asst. Police Superintendent's Evidence.

Wholesale Rape on Hindu Woman.

MULTAN, May 12.

Before the Special Tribunal Mr. Coatsman continuing said:—In the Alipore Thell where the worst disturbance occurred the dacoits described themselves as subjects of the German Emperor and declared that British rule had ceased to exist in India. The chief towns of the Thell were named after countries at war or capital cities. Alipur was London, Jatol France and Jhuggiwala Belgium. On March 14th five bands were dispersed. The result was decisive and after that night only one dacoity occurred. In the second Jhuggiwala dacoity wholesale rape had been committed on Hindu women and many men injured one of whom died.

TELEGRAMS.

The raiders numbered five hundred. The gangs described themselves as "Black Germans" "Yellow Germans" etc. and reports were spread that the Germans were within a day's march of Jatol. It is difficult to account for the savagery of this attack except by the allegation that shop-keepers had refused to continue accounts with Mahomedan men but offered to open fresh accounts with their wives and daughters.

Prohibition of Artisans into Canada.

Extended till September 1915.

LAHORE, May 13.

Intimation has been received that the Government of Canada has extended the period of prohibition against the landing of artisans and skilled or unskilled labourers at ports of entry in British Columbia to the 30th September 1915. Intending emigrants are therefore warned that they will incur very considerable risk of non-admission if they proceed to British Columbia in search of labour within this period.

The "Hindustani's" Explanation.

LAHORE, May 12.

With reference to the statements of Mr. Wilson, Superintendent of Police, and Mr. Coatsman, Assistant Superintendent, Mozuffargarh, before the Multan Special Tribunal, about a certain alarmist rumour appearing in the "Hindustani" newspaper, the latter explains in a note that its sense was misunderstood owing to a mistake which was corrected in the next issue, and that the article in question was a passionate protestation of India's readiness to prove its mettle in the defence of the Empire in some practical form.

SOUTH INDIA.

Railway Interruption By Heavy Rain.

SAIDPUR, May 12.

Owing to heavy rain early this morning the line at the diversion between Parbatipur and Belaichandi station on the Santabar Seliguri main line became unsafe for the passage of trains, and numbers 48 down mixed and 39 up passenger trains had to be transhipped. It is expected to be able to pass trains safely again shortly.

UNITED PROVINCES.

Hardwar Fair Fatalities.

Official Report.

ALLAHABAD, May 12.

The U. P. Government has issued a communique regarding the Hardwar fair fatalities. The inquest held by the District Magistrate confirmed the previous reports. When one of the barriers was opened at the place where the road was very narrow and slippery and the crowd was densely packed, two women were carried off their feet and fell and others fell over them. Pilgrims at the back of the crowd could not see what had happened, and they kept coming in spite of all efforts to stop them. It was impossible to resist the pressure, and they could not be stopped higher up. Before the crowd was got under control 22 persons, 9 men and 13 women, had been trampled to death. Only two cases of injury have been heard of. One of these died the same evening, the other was taken away by her friends. It is also believed the body of a boy was recovered by friends. These deaths would bring the total to 24. The whole affair was a pure accident, and no blame is due to any of the officials.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

A STRONG NOTE TO GERMANY.

United States Prepared for all Eventualities.

LONDON, May 12.

The United States Embassy announces that 139 Americans were drowned on the "Lusitania."

SEGREGATION OF ALIEN ENEMIES.

More Stringent Measures.

LONDON, May 13.

WASHINGTON.—The United States note cabled to Berlin to-night holds Germany to strict account for the loss of American lives and the violations of American rights and demands that there shall be no repetition of such events. The note plainly intimates that the United States is prepared for any eventualities in the event of non-compliance.

Mr. Asquith in the Commons.

LONDON, May 13.

In the House of Commons Mr. Asquith said that in view of the recent events and feeling they had aroused Government was considering more comprehensive segregation and internment of alien enemies. He hoped to make a more definite statement tomorrow.

French's Bulletin.

LONDON, May 12.

A Bulletin from Field Marshall French says:—Eastward of Ypres last night we repulsed another attack southward of Menin road. This was the Germans' third costly failure here yesterday.

A Small Naval Fight.

LONDON, May 13.

The Admiralty announces that his Majesty's Auxiliary small craft "Barbette" "Columbia" "Miura" and "Chirist" were attacked on May 1st by two German torpedo boats. After engagements for fifteen minutes the enemy fled. The direction of their retreat was communicated to the British Destroyers which followed and destroyed them. The "Columbia" was sunk with sixteen officers and men only, one derrick being saved. The "Chirist" and "Miura" were commanded by a Sub-Lieutenant of the reserve.

జూ బు లు.

వి తేఖకులకు ప్రకటన.

మహారాజు సుబ్బయ్యగారు, ఇదివరకే విషయము ప్రకటించినారు.

బారువార్లు, వి వరసింహాచార్యులుగారు, ఉత్పాదక జగన్నాథశర్మగారు, టి కేశవరావుగారు, పున్నమరాజు జగన్నాథరావుగారు ప్రకటింపలేకపోయిన చింతించుచున్నాము. సంపాదకుడు.

I

శ్రీసనాతన ధర్మసభ; వెదురుపాక.

అయ్యా!

గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకా వెదురు పాక గ్రామమున గతసంవత్సరపు మే నెలలో స్థాపించిన గ్రంథాలయము యొక్క ప్రథమ సాంవత్సరికోత్సవము మే నెల 28 వ తేదీన జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను. తత్ఫలితము బ్రహ్మ శ్రీ చిలకమర్రి లక్ష్మీప్రసాదం పంతులుగారు అగ్రాసనాధి పత్యము వహించుటకు నియతం నంగీకరించిరి. కాన మాత్ర భాషాభిమానలందరు యీసభకు విచ్చేసి సభ జయప్రదముగ జరుపవేడుచున్నాను. సభ కుచ్చేయభాషాభిమానలనిమిత్తము బసలు భోజన సదుపాయమును చేయబడును. కాన ఆంధ్ర భాషాభిమానలందరు ఈసభకు వేంచేసి భాషా విషయకాప న్యాసములిచ్చి మాయాగ్యమును జయప్రదముగ నెరవేర్చుక లండుకు ప్రార్థించుచున్నాడను.

ఇట్టికాల విశ్వనాథము సహాయ కార్యదర్శి.

II

వైశ్యయువకుల కొక హెచ్చరిక

అయ్యా!

విస్ఫన్న పేట జమీన్దారులగు మ-రా-శ్రీ మోతే గంగరాజుగారు ఈ నెలలో బళ్లారిపురమున జరుగబోవు ఆర్యవైశ్య మహాజనసభా సందర్భమున పదకండుక ఫేలము (ఫూట్ బాల్ టీమ్) ఏర్పాటు చేయటకును, అందుప్రంప జయ మొందినవానికి విజయనూచకముగ కొక రజితపాస్సము (సిల్వర్ కప్) బహుమతిగా పొందుటకును నిశ్చయించిరిని తెలియజేయుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. విద్యార్థి పదవినుండి చాలించుకొనిన వారును, ఇంకను విద్యార్థిపదవి యందేయుండు వారు నగు వైశ్యయువకులందఱును సంసిద్ధులై సంఘములనుగూర్చుకొని రావచ్చును. వచ్చెనువారు ఈ నెల 18 వ తేదీకి లోపల ఈ క్రింది చిరువామాకుం తెలియజేయ వలయును. ఒక యూరివారు మఱియొక యూరియువకులను సాయము దీసికొనగూడదు. అట్లొకవేళ తీసికొనినయెడల ఆసంఘమునకు సంబంధించిన యూరి నోనూకలు, కలాకాలలలో ప్రాచీన విద్యార్థులగుండినను బాబును.

ఏలూరు. మోతే వైశ్య ఫూట్ బాల్ టీమ్,

III

తైలవపురుషులు.

అయ్యా!

నాలుగు ఇంగ్లీషుముక్కలు నేర్పికొనిన కుక్షింభరులు కొండలు పల్లెటూళ్లపై నెలబడి జనులను మోసము జేయు చున్నారు. ఈ మధ్యనొకరు ఇంజనీరింగు ఆఫీసులో గుమాస్తాగారట. చెన్నపట్టణము వొద్ద జేవాలయమని కొండటితోడను, భద్రాచలమునొద్ద జేవాలయమనియు జెప్పుచు చందాలు వసూలుచేయుచున్నారు. ఆ తాలూకా ఆఫీసులలో గుమాస్తాలకు తనకగల బంధుత్వాధికమును దెల్పి ద్రవ్యమును బోగు చేయుచున్నారు. ఈయనను గుఱించి సంశయమే లేకపోయెడిదిగాని వీరు వేసిన చందాలను 1 రూపాయని 4 గుగాదియితరులకునాపి ధనమును వసూలుచేయుట సాగించిరి. దాని వలన వీరివిషయమై సంశయముకలిగి ప్రపంచమునకు తెలియుటకు గాను ప్రతికయందు బ్రచరించవలసి వచ్చినది. పల్లెటూళ్లలోని జనులు ఇట్టివానివిషయమై బాగుగూడలై యందవలసినదని హెచ్చరించుచున్నాను.

మఱియొక విషయము.

ఆఫీసులో అధికారిలను అమృతరావుగారను గుమాస్తా కలదా? ఆయనను ఆంధ్రవిద్యాకాఖ్యనీ సంఘమునకు చందాలు వసూలు చేయుటనైనదని పంపిరా? ఆంధ్ర విద్యాభివృద్ధి సంఘమువారు 2000 మంది విద్యార్థులకు సంస్కృతాంధ్ర భాషలను గణితమున్నారా? ఈవిషయము

లను తెలియజేయు వేడుచున్నాను. ఈ అమృతరావుగారియొద్ద నీ విషయములను తెలియజేయు నిదగ్గము లెవ్వరు లేకుండుటచే సంశయింపకలసివచ్చినది. నా పేరవ్రాసినను సరే! మఱి కొంత ప్రచారము కలుగునుగాన సంఘవృద్ధాంతము ప్రతికలో వేసినను సంతసమే.

కె. వెంకటేశ్వరరావు.

IV

రాజధానిజిల్లాల తాలూకాల కరణముల

కొక విజ్ఞాపన.

అయ్యా!

1. ఈ నెల 18, 19 తారీఖులయందు నెల్లూరుపట్టణ మందు జరుగబడిన మద్రాసు రాజధానిసభకు వికమత్తము లేకట్టియు దురదృష్టవశాత్తూ జిల్లాలకరణములందరితరపున దేశోపకార పరాయణులగు కృష్ణజిల్లా భీమవరం తాలూకా మోగాల్లకరణం అయ్యగారి తిరుపతిరాజుగారు నెల్లూరుకు దయచేసిరి. మేము నూతనముగా ఏర్పరుచుకొన్న నెల్లూరు తాలూకా కరణముల సంఘముయొక్కస్థాపనకు తగుసహాయ మొనర్చి మమ్ముల కృతార్థుల జేసిరి.

2. కరణములజీతములు వృద్ధిచేయుట మొదలగు సంశయములేగాక మహాసములకును గ్రామపాకర్లకునుగూడ ఈ కాకాఫరెన్సులో పెట్టుటకుగాను సబ్బత్తుకమిటీవారిని సభాధ్యక్షులను చతురోపాయములనాశ్రయించి నాకరిలోనుండుటచే ఈసబ్బత్తులను తానుచర్చించుటకు వీలులేదనియించి చర్చించుటకు అగ్రాసనాధిపతిగారగు మ-రా-రా-శ్రీ, బి. ఎ.కె. శర్మగారిని కోరినందున అందుకువారుకూడ అంగీకరించి తక్కిన తీర్మానములతోపాటు దీనినిగూడ చేర్చుకొనిరి.

3. కృష్ణజిల్లాసంఘమునకు అతిశ్రద్ధతో పాటుపడుచున్న శివరామకృష్ణమృగాదు కూడ వీరికి సహాయుడై. గ్రామాధికారులజీతములు వృద్ధియగుటయే తమపనిగా నెంచుకొని చాలకాలమునుంచి వాదించుచుండు గౌరవనీయులగు మ-రా-రా-శ్రీ, మోచర్ల రామచంద్రరావుపంతులుగారుగూడ సహాయులై యీసబ్బత్తుకు సదరుసభలో పెట్టవలసి యున్నదని కమిటీవారితోచెప్పిరి. ఏ కార్యమునకుగాని కర్తవ్యదేయే పనియు కానేరదుగాన యిట్టికర్తవ్యము తమపై పెట్టుకొని కష్టములకోర్చి శ్రద్ధతో పనిచేయుచుండు ఈ కరణం తిరుపతి రాజుగారికి జిల్లాలముసలములు కరణములందరు అన్ని విషయములలోను వీరికిసహాయులై తమయద్యయములను నెరవేర్చుకొందురుగాకయని నమ్ముచున్నాను.

చరియు వీరు నెల్లూరులో జరుగబడిన సంఘసంస్కరణసభకుహాజరై మనలో నతిశయించియుండు భాగోపకాఖ్యలను పాటించరాదని బహుచక్కగనుపద్యవించి యీ సభలోనుండు గంధి మొదలగు మహనీయులయొక్క ఇతర సభాజనులయొక్కయు మహస్సులను రంజింపజేసిరి. మద్రాసురాజధానిజిల్లాల గ్రామ మహాసములకూడ వారివారితరపున కరణములవలె వారినే యేర్పాటుజేసికొన్నయెడల బాగుగానుండునేమో! మహాసములకూడ ఆలోచించుకోగలండులకు నా ప్రార్థన.

నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు,

నెల్లూరుకరణములసంఘ కార్యదర్శి.

V

రెడ్డసంఘము

అయ్యా!

నెల్లూరులో శ్రీ కేశవ లక్ష్మీప్రసాద పట్టికావాల నందు ఈ నెల 6 తేదీన రెడ్డసంఘ స్థాపకసభ, ఆలోచించుటకై మద్రాసులోనుండు బాబర్లు కె. కోటిరెడ్డిగారి ప్రోత్సాహము వల్ల, ఈ నెల్లూరు జిల్లాలోని రెడ్డు, కాటారెడ్డి, అడి నారాయణరెడ్డిగారు లెచవాడ పట్టాభిరామా రెడ్డిగారు, కాటూరు లింగారెడ్డిగారు, రేబాల వెంకరెడ్డి గారు, వేమారెడ్డి రామారావురెడ్డిగారు ఇంకచాలమంది ధనవంతులు విద్యార్థిగులగు రెడ్డు, సభకూటిరి. సభకు విచ్చేసిన చాలమంది రెడ్డపేర్లు తెలియవండు ప్రాయశఃకండు చింతిల్లెదము. సభకూడగనే శ్రీకోటిరెడ్డిగారు, ఈ రెడ్డ సంఘస్థాపన విషయమై ప్రస్తావించగనే, శ్రీ ఆదినారాయణరెడ్డి గారు మనరెడ్డలో విద్యార్థిపమును గురించియు చదువు స్వల్పమై నందున నాగరకత అడుగంటుచున్న దనియు నింక, మన కులములో యొగ్గునన్ని సమలకు తమ మృదువుధురవాక్కులతో నుడిచిరి. పిమ్మట సభలోని రెడ్డు యావస్థేంద్రి, సంఘస్థాపన ఉచితము అంగీకరించిరి. ఈ రెడ్డసంఘము, ఆగ్లో నరు లేక నవంబరు నెలలో, ఈ సంవత్సరము నెల్లూరులో జరుగునటుల ప్రస్తావించిరి. ఇది యిట్లుండ ఇప్పుడు మా ప్రార్థన యేమనః— ఈ రాజధానిలోని అన్ని ప్రాంతములలో నుండు రెడ్డలో విద్యార్థులకును, ధనికులకు అగు రెడ్డు ఈ సంఘ స్థాపనవిషయమై మన కులజుల యావస్థేంద్రికి బోధించి, ఈ రెడ్డకులమున కంతకు కీర్తిజేతలెనని, వ్యయ ప్రయాసలకోర్చి పాటుపడు శ్రీ. కె. కోటిరెడ్డి గారికి తోడ్పడుచు ఈ సంశయలో విద్య అభివృద్ధికి తెచ్చు నటుల యోచించ ప్రార్థించు. సర్వేశ్వరుడు ఈ కార్యాలోచనలగు శ్రీ కోటిరెడ్డిగారికి చిరాయువు నొసంగి యీ పనిని సఫలతజేయుగాత!

కాకు, రామారెడ్డి

కాకుటూరు, సుందరరామారెడ్డి

మైసూరు, నెల్లూరుజిల్లా.

కావలెను

నమ్మకమైకట్టియు క్రొత్తయూర్పులలో కూడినట్టియు వ్యాపారమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏజెంటును, రిట్లా ఏజెంటును, డివిజను ఏజెంటును కావలెను. వారికి నెలకు రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వగతును చీతములు ఇయ్యబడును. వైగా అలవెన్నలుకూడ ఇయ్యబడును పనిచేయు నయగతసత్ప్రకర్తనము కలిగినట్లు పట్టికీకలు బుందేరలెను. కొద్దిమందిమాత్రమే కావలెను. ఇచ్చ మున్నవారకంటె ఈదిగున చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఎ. యస్. రంగను,

ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ,

81-ఏ లేబర్ లైన్, తిరునెల్వేలి, చెన్నపట్టణము

క్రొత్తరిని అనుసరించి చేయబడినది. కామినియా ఆయిల్.

ఏ శ్రీలంక తమ వెంట్రుకలు నుండరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుటమానవలె ననిన, బజారులో దొరకెడు నూనెలను వాడకూడదు. ఎందుకనిన వెంట్రుకలు యేకాగణము కల్ల రాలిపోవుచున్నవో అది తెలియనిమాదిరి తయారుచేయుచున్నాను. ఈసంగతి శ్రీలు ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియానూ నె మూలకలనుండి మాత్రమే సంశోధనప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె వెంట్రుకలను రాబ్బు పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన వెంట్రుకలు రాలక తిరిగి పెరుగుచుండును ఈనూనె వెంట్రుకలను పట్టువలె నన్నగ చేసి మెదడును చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక కలిరూపమైయున్నది. ఊరుపేక తెలియని యెలుకంటి పల్లెటూరివానికిగూడ కామినియానూనె తెలిసియేయున్నది దానిని తెలియనివాడొక్కఁడునలేడు. అది వెంట్రుకలను నిగిగిల్పకూడట్టి సహజమయిన కల్లకమెలుగు కలిగించి కెరెన్సునకు చువవట్టింది మెదటికి క్రొత్తసాంపుగాన్ని మిక్కిలి యింపయి సువాసన మిక్కిలముగా కలిగియుండును. ఇదిఅన్నిటికంటె ఎక్కువమగుటంబట్టి మైసూరునందు ఒక బంగారుపతకమును, ఆలహాబాదు కన్నప్రదర్శనసంఘం ఒకయోగ్యతా పత్రము నొసంగియున్నాడు. మఱియు మేముకోరికయే వేరొకటియొక్క తానాక్ష్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినియానూనెలయొక్క గుణమును పరీక్షించుటకు ఆరణాస్థాంపు

ఇంజనీరుడల ఒకసారికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగల ఒకబుడ్డి తెలము ఇనాముగా పంపబడును. నెల సీసా 1-కి రూ. 1.0-0 మూడసీసాలకు రూ. 2.10-0 వి. పి. ఖర్చులు వేరు. ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ. మద్రాసునందు (కలి పిల్లరను కాగములలో దొగ్గుతును) డ్రగ్గిట్టు ఆండ్ కెమిస్ట్రీ, నెం. 158 కామినియా నూనెను, పాంబాయు.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

లో ప్రఖ్యాతి మైన మందు.
ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.
సీసా 1-కి 0.8-0 అణాలు మాత్రమే.
శిలనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు
నొప్పులు, కీళ్లపోట్లు, పక్షవాత్తము, వాపులు,
గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి
అమృతమువంటిది. సువాసనగలిగియుండును.
చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి
లోకల నొప్పులు వెలుతము పోగలవు.
దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.
పంచభాష చీటి చూచికొనిన మోడము గలుగదు.
అమృతాంజనమునకు సాటి వేరు లేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, తంబుచెట్టి వీధి, మదరాసు.

వనోపధి సార్వాపరిల్లా

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పాతవాయోపుపోట్లు,
గవ్వలు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతు
పులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును కుద్దిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసానుండును వాడిన తోడనే శరీరములో నుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుమ్ముకుమందు:—ఇది చర్మమునకుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి(తాగు
టను మందు. నాగపల్లిజైలము పైపూతకు మందు. ఈరెండుకలిపి నెలరోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

కుక్కనష్టము

గుణమీయనిచో
సామ్మ తిరుగ నీయబడును.
100 మాత్రము గల సీసా రూ. 2-0-0.
పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రశేషము.
వమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.
కేటాగు ఉచితముగా పంపకవచ్చును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) వీలూరు, కృష్ణాజిల్లా

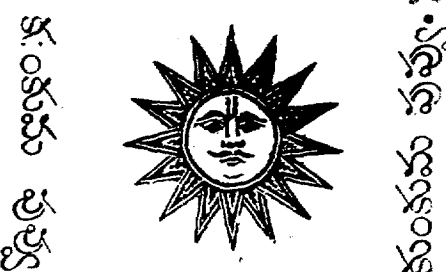
సర్వజీవన్.

భాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవనానికి ఒక వనమాలిక. ఇది మే మన పూర్వ
జన్మ అతిరహస్యపు బేషము. దీనివలనము కనుగొన
గలమున్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చు
కొనిన కొన్ని నిమిషములలో వానివలనము కనపడును. మూత్ర
ద్వారములకు సంధించిచేతి ఆశేకవ్యాధులను పోగొట్టుటలో
రాజువంటిది. రక్తమును శుభ్రపరచి నడములకు పటుత్వమును,
దేహమునకు బలమును కాలి నిచ్చును. 20 విధములగు
మేహములకు మొదలంట నాళము చేయటలో సంజీవనం
టిది “స్వ్యాసీస్” ఇది శ్రీమ పురుషులు బాలకు వృద్ధులు
అందరూ నుభయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల
వృద్ధాప్యము నెంచి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియు
కలుగును. వెల టిక్క 1-కి 2-0-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసరు జి. యస్. నాయుడు,
(1-5-15) కలియుగ భీమ.
ఒంగోలు, గుంటూరు జిల్లా.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా
ర్కును గమనింపుడు. కరస్పాండ్లెట్లు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ,
21, హమ్మంపేధి, బొంబాయి.

గొప్ప అశుభముగల వైద్యులచే కనిపెట్టబడినది. ఇది
చిరకాలము దేహములో యిమిడిన, గంధి, గండముల రోగ
ములు, కరిమేహము, మేహపట్టు, మేహకాక, అశ్మిము,
క్షయము, మేహరణములు, గర్భరణములు, ఆరంభదశలో
నుండు ఏనుగుకాటు, కుష్మము మొదలైన వ్యాధులను నిమిగ్న
ముగ కుదుర్చును. ఈమందు పుచ్చుకొనువారికి బలవృద్ధికిగాను
వేరే “టూనిక్” పనిలేదు. ఇదియే “టూనిక్” పనిగూడ
జేయును. ఈమందును 40 రోజులు సేవించిన తామ్రీధన్యమంత
పనిజేయును. 20 మాత్రల బుడ్డి 1-6-0 ప్యాంకింగు వి. పి.
40 “ 2-8-0 ప్రత్యేకము.
ఆరవి కణములకువైభూతమందు 0-8-0 ప్రత్యేకము.

బెన్సరిక్ ఎంపొరియం,
6. తిరువత్తూరు హైరోడ్డు, మదరాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇది 6000 సం. చరిత్రము నెలవడినది.
ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగ
భాషలో తగిన పటములతో కథలవలెవర్ణింపబడు
గును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారమి
600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0.
(పోస్టేజీతో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవ
త్సరముచందా నూండుగ స్వీకరింపబడును.
వలయువారు:—గా. హాస్పర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.
చింతాడికేట, మదగాను అని వ్రాయుదు.

బేగం సా హి షోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట
వలన దేహమందలి యే
భాగమునయుండు రోమము
ను చెడుపులేక శుద్ధముగాను
డుండు. చర్మము యొక్క
ర్మిభావమైన రంగును కాఠిని
పోగొట్టక చేయు (సోప్)
ఇది ఒకేటే. వెల రెబ్బిళ్లు వె
ట్ట 15-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అ.
ఆర్. వి. పండిట్ అండు కంపెనీ నెం 5 బందరువీధి మద్రాసు.

ధరలేక. దేశ హితము పోషింపజేయు.
ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!
అ: గ్లక్షైద్వవిషయమందును ఆయుర్వేదపద్ధతులయం
దును మనకుగల అనుభవమువల్ల నేకరింపబడిన వైద్యరహస్య
కృత్యధరితమైన **వైద్య విద్య**
అను పుస్తకము కొనుపానికి ధరగాని పోషింపగాని లేక
ఉచితముగా పంపబడును:—రాజవైద్య నారాయణచీకేకజీ
20 చీవాబాద్, మద్రాసు.

మాధుర్యమునకు పూచీపడగలము.

స్వచ్ఛమును, సజాతీయమునగు, తెల్ల
ఖర్బూజా, మామిడిపండ్లు, ప్రసిద్ధికెక్కిన మా
లక్ష్మీనట్యమునందలి “అవుడెసీడ్ స్టూర్పు” వారివద్ద
బజారుధరలకేవారకును మంచివిత్తనములు

దొరకును. అన్ని రకముల మొక్కలు
సప్లయచేయబడును. కేటలాగు ఉచితము.
కావలసినవారు ఇంగ్లీషుభాషలో ఉచితరూమాగల
వారికి వ్రాసుకొనేది —SUPERINTENDENT,
Oudh Seed Stores, Lucknow.

తామరతైలము

మాతామరతైల
ము ఒక్కడబ్బాను
నాలుగు అణాలకు
కొని నాలుగైదు
సారులు రాచినయె
డల తామర నిర్మా
లముగును. నయము
కాని యెడల మీ
నాలుకగాలు తిరిగి
తీసికొన వచ్చును.

తీట, గురద, ఏనుగుగజ్జ మొదలగువానికి మంచి
మందు. అనేక సంవత్సరములు, మాసమాలు బాధ
పడినవారు దీనివలన తత్క్షణమే సుఖమును. పొందిరి.
వేలకువేలు డబ్బాలు విక్రయము, వెల 1-కి 0-4-0.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0.
ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుట, జిల్,
గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన
వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.
అమృతాంజనము డిపో, తంబుచెట్టివీధి, చెన్నపురి.